

Planeringsenheten

2021-10-07

Stadsbyggnadsförvaltningen

GRANSKNING

UTÖKAT FÖRFARANDE

Detaljplan för del av Ekebyhov 1:1 och 1:394 (Ny skola vid Bryggavägen) på Ekerö i Ekerö kommun, Stockholms län

dnr PLAN.2016.15

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Samråd har genomförts under perioden **19 december 2019 – 7 februari 2020**. Under samrådet har cirka 18 yttranden inkommit.

Planhandlingarna har skickats ut till berörda instanser enligt separat sändlista och till berörda fastighetsägare enligt fastighetsförteckning. Handlingarna har även funnits tillgängliga på biblioteket i Ekerö, i kommunhuset samt på kommunens hemsida. En kungörelse anslogs på kommunens anslagstavla och fördes in i en ortstidning Dagens Nyheter den 19 december 2019.

Öppet hus för personal och föräldrar till barn på Ekebyhovsskolan hölls 14 januari och 20 januari 2020 i Ekebyhovsskolans bibliotek. Från kommunen deltog planarkitekt, planstrateg, planeringschef, och trafikplanerare från planeringsenheten samt projektledningschef från fastighetsenheten. Medverkade gjorde också arkitekt från LLP Arkitekter.

Ämnesvisa synpunkter och planeringsenhetens ställningstagande

Nedan redovisas ämnesvis sammanfattning av de synpunkter som inkom under samrådet.

Planeringsenhetens kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne. Samtliga yttranden samt bilagor finns i sin helhet att ta del av hos planeringsenheten.

Allmänt om förslaget och utvecklingen av kommunen

Barn- och utbildningsnämnden ställer sig positivt till detaljplanen som ligger i linje med nämndens inriktningsbeslut. Detaljplanen visar på bra och ändamålsenliga lokaler. En skola med plats för 900 elever kommer att möta framtida bebyggelse i Ekerö tätort. Byggnationen innebär även att en kostsam renovering av befintlig skola kan undvikas. Barn- och utbildningsförvaltningen är en aktiv part i det fortsatta arbetet att bygga skolan.

Enligt Kultur- och fritidsnämnden är områdets natur- och kulturmiljö en tillgång för skolan då barn och unga erbjuds en vacker, naturlig, inspirerande och historisk miljö. Detta förutsätter dock hänsynstagande vid anläggande och gestaltning.

Byggnadsnämnden ser att platsen är väl vald med tanke på byggande i kommunen, tillgänglighet och närhet till grönområden/friluftsliv. Bygglövsenheten bedömer att den föreslagna detaljplanen är lämplig att arbeta vidare med, men anser att närheten till och påverkan på natur- och kulturmiljövärden, inte gör läget helt optimalt. Alternativa förslag på lokalisering av skolan bör eventuellt utredas, då föreliggande förslag tar värdefull jordbruksmark i anspråk, anser enheten.

Länsstyrelsen håller med kommunen i sin bedömning om att detaljplanen medger att brukningsvärd jordbruksmark avses tas i anspråk för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse. Länsstyrelsen anser dock att kommunen tydligare behöver visa på vilka lokaliseringalternativ som har studerats och motivera den valda lokaliseringen. Detta för att undvika att planen vid en eventuell överklagan hävs.

Enligt Ekerö Munsö hembygdsförening är det uppenbart att den föreslagna planen kommer att få stora negativa konsekvenser för Ekebyhovs slottsmiljö. Föreningen menar att miljön är uppskattad även utanför kommunen och måste värnas. Det är oroväckande att Ekerö kommun har börjat "nagga" Ekebyhovsdalen i kanterna - kommuns slogan "Kulturens övärld" kommer att bli tomma ord om planen genomförs, anser föreningen. Istället skulle en möjlig plats för skolan kunna vara på det gamla handelsträdgårdsområdet norr om Bryggavägen. Föreningen antar att kommunen inte äger marken där, men menar att kommunen har planmonopol samt ansvar för framtidens skola uppfyller höga krav både för elever och den omgivande miljön.

Ägarna till Ekebyhov 1:523 anser att Ekerö kommun under flera decennier låtit marken runtom Ekebyhovs Arboretum och handelsträdgård exploateras genom bland annat utbyggnaden av Bryggas industriområde och menar att detaljplanen skulle bli ytterligare ett steg i samma riktning.

Enligt en invånare boende i Ekerö tätort, är Ekebyhovsdalen "K-märkt" och skall finnas för den uppskattade ridskolan som ligger där. Ridskolan har i flera år efterfrågat upprustning av sina lokaler och undervisningen kan bedrivas tack vare att marken ligger orörd samt att eldsjälarna och lojala medarbetare skyddat den K-märkta ridskolan. En ridskola kräver plats och att satsa på en tjejdominerad fritidsaktivitet genom att bygga ett nytt stall borde prioriteras anser kommuninvånaren. Denne menar vidare att det har naggats i kanterna på den lilla natur som finns kvar i Ekebyhov och att gränsen för hur mycket mark man får kräva av en markägare har passerats. Markegendomen har klassats som unik, och värd att bevara, menar invånaren och anser att skolan därför ska placeras någon annan stans.

Planerarna i Ekerö kommun verkar bara fokusera på det estetiska och inte ta hänsyn till mobilitet, flöden, funktionalitet och ekonomi menar kommuninvånaren. Sedan länge har Ekerö planerats för kortsiktigt vilket resulterat i att Ekerö centrum visserligen blev fint, men är för litet och har för dåligt utbud. Det har dessutom bidragit till att resten av Ekerö kommun blivit "community planerad". Om planeringen istället gjordes mer långsiktig och utgick från befolkningsprognoser och utifrån var skolplatserna behövs, skulle kostnaderna bli mindre och pengarna räcka både till skola och nytt ridhus på Ekebyhov, anser invånaren. Hade avståndet mellan skolan och behovet av skolplatser uppmätts hade planerarna snabbt insett att planen skulle innebära onödig skolskjuts för 900 elever och fördyrande kostnader för Ekerös invånare. Om istället Sanduddens skola byggs ut kan skolans brister i lokalplaneringen åtgärdas samtidigt som skolan skulle kunna expandera. Denne undrar varför inte Sanduddens skola byggs färdigt istället för att 900 elever varje år föreslås åka buss från Sandudden till Bryggavägen, samt vem som är ekonomiskt ansvarig för detta. Kommuninvånaren vill inte ha en försämrade kommunal planering som innebär att förskolebarn ska tvingas längre bort än de själva kan gå och vet vägen, då detta kan skapa otrygghet. Invånaren anser att kommunen har

klagat i 35 år om dyra badhuskostnader och sedan påbörjar ett "dårskapsprojekt" istället för att fullfölja byggnationerna av en ofärdig skola.

Kommuninvånaren hänvisar vidare till kommunens hemsida där det står att det i behovsbedömningen för detaljplanen för Sanduddens skola framkommit att det finns risk för betydande miljöpåverkan. Invånaren menar dock att denna aspekt fanns redan då skolan byggdes, men att detta då negligerades. Denne undrar vem som ansvarar för de ekonomiska konsekvenser som en dålig planering medför. Detta har tidigare hamnat på invånarnas skattenota och hindrat kommunen att utvecklas med ett utökat serviceutbud. Invånaren menar att Ekerös kommuninvånare enligt lag har rätt till ett serviceutbud och att detta är en demokratifråga. Idag finns på Sanduddens skola fritidsverksamhet på skolan upp till årskurs 3, därefter erbjuds barnen Träkvista fritidsklubb vid Träkvistavallen. Kommunens invånare bör kräva att ekonomiskt ansvar tas för dessa misstag och att ett annat serviceutbud prioriteras och bekostas av staten samt de enskilda aktörer som är skyldiga till misstagen, anser invånaren.

Kommuninvånaren menar att marken vid Ekebyhov inte ägs av kommunen, medan skolan i Sandudden äger sin egen mark samt har ett tilltaget kringområde och att ytterligare mark kan köpas till. Denne anser att det för Sandudden är för sent att förhindra miljökonsekvenser, men att planeringsmissarna kan rättas till istället för att nästa naturområde på Ekerö ska angripas. Om Sanduddens skola byggs ut istället för skolan vid Bryggavägen så innebär detta inte fördyrade och förlängda resor till skolan för elever och föräldrar. Då hade ridskolans nya stallbyggnad rymts i budgeten och ridskolan kunnat finnas kvar även fortsättningsvis. Åtgärdas inte stallet på Ekebyhov hotas ridanläggningen av stängning, eftersom spiltor och bås inte håller lagstadgade storlekar.

Kommuninvånaren menar att även Träkvista skola enkelt skulle kunna expanderas. För att täcka framtida behov av grundskoleplatser i tätorten skulle skolan behöva expanderas till en 4-parallellig F-9 skola istället för en 2-parallellig som idag. Invånaren påpekar att skolan är den enda i närområdet som är en F-9 skola, och menar att Sandudden skulle kunna bli den andra 4-parallelliga F-9 skolan i tätorten. Ekebyhovsskolan och Tappströmskolan skulle då kunna rymmas i sina lokaler eftersom Sandudden och Träkvista skulle kunna ta emot en del av skolornas elever. Invånaren menar vidare att enklare gångvägsomläggningar skulle behövas i området, där gångvägen som går mellan skolan och förskolan skulle ersättas av en ny gångväg genom skogsdungen bakom förskolan.

Planeringsenhetens svar

Området ligger centralt i tätorten och är i kommunens översiktsplan utpekad som industri/skola. Att förändring ska ske på platsen är därav något som kunnat förväntas. En skola är ett angeläget kommunalt intresse som det tyvärr är svårt att tillgodose någon annanstans i tätorten. En utredning kring långsiktig skolutbyggnad i Ekerö tätort gjordes av dåvarande stadsarkitektkontoret under 2015-2016. I denna ingick både befintliga skoltomter och platser för nya lokaliseringar. Utrednings slutsatser var att ytterligare skolplatser inom eller i anslutning till befintliga skoltomter kan tillkomma vid Sanduddens skola och Tappströmskolan genom ny detaljplan. För övriga skoltomter finns inte utrymme för utökning av skolverksamheten. Utöver utökning av Sanduddens skola och Tappströmskolan behöver dock ytterligare nya skolplatser tillkomma i tätorten. Av de platser som utreddes för en ny skola, bedömdes platsen vid Bryggavägen vara mest lämplig. Övriga utredda platser bedömdes mindre lämpliga eller inte möjliga pga för liten yta, en problematisk trafiksituation och/eller påverkan på fornlämningar, jordbruksmark samt kultur-, natur- och rekreationsvärden. För att behovet av skolplatser ska kunna tillgodoses, bedöms därmed andra mer lämpliga platser inte finnas i Ekerö tätort. Planbeskrivningen och MKB:n har kompletterats med redovisning av alternativa platser.

Vad gäller fastigheterna norr om Bryggavägen (den gamla handelsträdgården) så ägs dessa inte av kommunen och det finns redan beslut om planläggning för bostäder på fastigheterna. Det kommunala planmonopolet innebär inte att kommunen kan tvinga fastighetsägaren att bygga

något, utan endast bestämma vad som FÅR byggas. Platsen bedöms även vara sämre ur ett barnperspektiv, då den omges av vägar med biltrafik samt inte har naturområden i direkt anslutning till skolan, utan kräver att Bryggavägen korsas för att skogsområden ska nås.

En detaljplan för Sanduddens skola har nyligen antagits. Detaljplanen möjliggör en utökning av skolverksamheten till en F-9 skola för ca 900 elever, vilket innebär möjlighet för barn boende i Sandudden att gå i skolan nära bostaden. En utökning av Träkvista skola har undersökts men är inte möjlig, då ytor för detta saknas. En fördubbling av antalet elever skulle inte bara kräva ytterligare skollokaler, utan skulle även innebära behov av ytterligare ytor för parkering och skolgård. Skolan uppnår med dagens antal elever (om gångvägen mellan skolan och förskolan räknas in) precis den storlek på skolgård som kan anses lämpligt för att kravet på friyta enligt plan- och bygglagen ska uppfyllas. En flytt av gångvägen skulle därav inte frigöra någon ytterligare yta för skolan att expandera utan skulle istället medföra att närliggande naturmark som används av både skolan och förskolan togs i anspråk.

Flera decennier har gått sedan Ekerö centrum och Sanduddens skola planerades och mycket har förändrats sedan dess. Bland annat ser miljölagstiftningen med krav på miljöbedömningar annorlunda ut. Därutöver har såväl förutsättningarna i samhället som politiker och tjänstemän ändrats respektive bytts ut. Att diskutera ansvarsfrågan för beslut som tagits decennier tillbaka i tiden anser planeringsenheten därav inte vara relevant i sammanhanget. Nuvarande planering görs utifrån gällande lagstiftning och aktuella förutsättningar. Hänsyn tas till både mobilitet och befolkningsprognoser, men även till ett stort antal andra frågor och förutsättningar. Ekerö kommun har idag drygt 28 000 invånare och antas enligt översiktsplanen växa till 35 000 invånare år 2030. Detta medför ett utökat behov av kommunal service, däribland skolplatser. Lokalisering av en kommunal skola kräver särskilt att kommunen har rådighet över marken, samt att en bra miljö för barn kan ordnas på platsen.

Planarbete pågår för både Ekerö centrum och Stenhamra, bland annat i syfte att möjliggöra ett utökat utbud av kommunal och kommersiell service. Ett kommersiellt serviceutbud är dock ingen laglig rättighet, utan styrs helt eller delvis av verksamhetsutövarens intresse att etablera sig i kommunen. Det nuvarande ansvaret för de beslut som tas i kommunen har de olika politiska nämnderna samt kommunfullmäktige.

Ekerö kommun äger majoriteten av marken i Ekebyhovsdalen och därav även all mark inom detaljplaneområdet. Dalen har i Ekerö kommuns Kulturminnesvårdsprogram utpekats som en kulturhistoriskt värdefull miljö, men omfattas inte av något formellt skydd. Arbete pågår med en utvecklingsplan för Ekebyhovsområdet.

Ekerö ridskola bedöms, med hänsyn till sin centrala lokalisering i tätorten, ha stor betydelse som fritidsaktivitet för barn och unga. Stallen, precis som marken runtomkring ägs av Ekerö kommun, men arrenderas av Ekerö ridskola. Frågan kring eventuell upprustning av byggnaderna kan inte hanteras inom aktuellt planarbete. Detta hanteras av Tekniska nämnden samt Kultur- och fritidsnämnden.

Planförslaget har utformats utifrån att så stor hänsyn som möjligt ska tas till natur- och kulturvärden. Bland annat har byggnaderna placerats med hänsyn till landskapsbilden och byggnadernas utformning regleras i planen i samma syfte. Gestaltningssprogrammet beskriver bland annat hur skolgården bör utformas så att påverkan på kulturmiljön minimeras. Många frågor kring utformning kan dock inte regleras i detaljplanen och kulturmiljön behöver därför beaktas även under planens genomförande samt vid drift och skötsel av planområdet.

Eftersom bebyggelsen inom planområdet är lokaliserad längs Bryggavägen kan skolan utgöra en övergång från industriområdets hårdgjorda ytor till naturen i Ekebyhovsdalen.

Miljö- och klimataspekter (MKN)*Miljö kvalitetsnormer för vatten*

Länsstyrelsen anser att dagvattenutredningen (WRS 2019) föreslår bra åtgärder för dagvattenhantering och att miljökonsekvensbeskrivningen innehåller ett acceptabelt resonemang omkring dagvattenhanteringen. Resonemanget kring påverkan på miljö kvalitetsnormerna behöver dock utvecklas och utgå från kriterier som knyter an till miljö kvalitetsnormernas kvalitetsfaktorer. Länsstyrelsen påpekar att kommunen bedömer att planförslaget inte medför överskridande av gällande miljö kvalitetsnormer, men anser att det i planbeskrivningen saknas en motivering till denna bedömning och vilket underlag som ligger till grund för den. Detta behöver tillkomma inför granskning. Vidare menar länsstyrelsen att det i dagvattenutredningen och planbeskrivningen saknas resonemang mellan förekomst av markföroreningar och miljö kvalitetsnormerna för vatten. Då planområdet ligger i direkt anslutning till grundvattenförekomsten Tullingeåsen-Ekebyhov-Riksten och marken har något förhöjda halter metaller och bekämpningsmedel, anser länsstyrelsen att planbeskrivningen ska förtydligas kring om infiltration av renat dagvatten kan behövas. Kommunen behöver även så långt det är möjligt säkerställa de föreslagna dagvattenåtgärderna i plankartan som krävs för att följa miljö kvalitetsnormerna.

Miljönämnden vill uppmärksamma på att den ekologiska statusen för recipienten Mälaren-Fiskarfjärden sedan i somras bedöms vara måttlig. Detta på grund av att de särskilt förorenande ämnena koppar och icke-dioxinlika PCB:er överstiger sina gränsvärden. Planens påverkan på möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormen för recipienten behöver därför bedömas utifrån den nya klassningen.

Planeringsenhetens svar

Dagvattenutredning och planbeskrivning har justerats avseende miljö kvalitetsnormer. Plankartan har kompletterats med bestämmelser om att dagvatten från tak- och parkeringsytor ska ledas till fördröjningsmagasin.

Hälsa och säkerhet (buller, vibrationer, förorenad mark, lukt)*Förorenade områden*

Miljönämnden påpekar att det inom planområdet tidigare funnits en handelsträdgård med fruktträd- och bäroddlingar och att platsen är markerad i länsstyrelsens EBH-databas över områden som potentiellt kan vara förorenade, men ännu inte har riskklassats. Den översiktliga miljötekniska markundersökningen visar att det förekommer halter av DDT över KM (känslig markanvändning) och att bly har påträffats i halter över KM vid en provpunkt. Flera provpunkter indikerar också blyhalter i nivå med riktvärdet för KM. Miljönämnden ifrågasätter undersökningens slutsats om att bly och DDT bedöms utgöra en låg risk för markmiljön samt en låg och acceptabel hälsorisk för barn och personal som visats i området, och anser att marken behöver undersökas ytterligare för att dessa slutsatser ska kunna dras med säkerhet.

Riktvärdet för bly (KM) styrs av risk för hälsa, där den styrande exponeringsvägen är intag av jord. Barn är en särskilt känslig exponeringsgrupp för just bly. Delar av detaljplanen kommer att utgöras av hårdgjorda ytor, såsom parkeringsytor, skolgård, byggnader eller andra ytor som kommer minska risken för exponering av föroreningar. Det saknas dock ett resonemang kring ytor som eventuellt lämnas orörda och där föroreningar kan göras tillgängliga för exponering.

Miljönämnden rekommenderar att en fördjupad och mer detaljerad undersökning samt ett förslag på att åtgärd tas fram. En fördjupad markundersökning bör fokuseras till det västra, centrala samt sydöstra delen av planområdet (se indelningen i den miljötekniska markundersökningen). Det bör även inkluderas en plan för hur massor ska hanteras inom området. Ska massor återanvändas behöver dessa klassas och sorteras. Massor som innehåller halter över MRR får inte användas fritt för anläggningsändamål på annan plats, utan måste föregås av en anmälan. Schaktmassor över KM

måste fraktas och tas om hand på en mottagningsanläggning, godkänd för att ta emot förorenade massor. Efterbehandling/sanering måste anmälas till miljökontoret 6 veckor innan påbörjad sanering. Grävarbetet klassas som miljöfarlig verksamhet enligt 28 § FMH (1998:899).

Buller

På den yta av skolgården (västra kortsidan av skolbyggnaden) som inte klarar Naturvårdsverkets riktvärden för skolgårdar (50 dBA ekvivalent nivå) bör inte funktioner förekomma för lek, vila och pedagogisk verksamhet. Alternativt kan bullerskyddade åtgärder utredas och vidtas för dessa ytor. Förutom BBRs (Boverkets byggregler) krav på ljudnivå inomhus från trafik och andra yttre ljudkällor behöver även Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014:13) tas i beaktande. Dessa allmänna råd gäller också för undervisningslokaler.

Solskydd/UV-skydd

Miljönämnden anser att utformningen enligt förslaget är bra med en variation av skuggiga och soliga partier på skolgården och hänvisar till vägledningar från Strålsäkerhetsmyndigheten samt Boverket. Nämnden anser att det angeläget att även skolgårdens hårdgjorda yta har tillräckligt med solskydd/UV-skydd. Det är bl.a. viktigt att identifiera de platser på skolgården där elever kan förväntas sitta stilla länge. Det kan exempelvis vara i den långsgående trappan i förslaget men även på platser som används vid grupparbeten och för undervisning.

Luftföroreningar /luftkvalitet

Nämnden påpekar vidare att barn är speciellt känsliga för luftföroreningar och saknar i planförslaget en bedömning av luftföroreningssituationen på platsen; både utifrån nutida och framtida förutsättningar.

Radon i inomhusmiljön

Miljönämnden menar att den som har rådighet över fastigheten är ansvarig för att åtgärder ska vidtas så att radonhalten i en byggnad hålls så låg som det är möjligt och rimligt. Vid uppförande av skolan bör ett radonsäkert byggande tas i beaktande.

Miljöfarliga verksamheter

Norr om detaljplanen och ca 50 meter från planerad skolbyggnad ligger växthusanläggningen Alverbäcks blommor. Planförslaget saknar enligt miljönämnden, en bedömning av riskerna för störningar från anläggningen och då främst avseende buller från interna verksamheter såsom lastning och lossning.

Planeringsenhetens svar

En kompletterande miljöteknisk markundersökning har genomförts inför granskningsskedet. Enligt rekommendationer från Naturvårdsverket har platsspecifika riktvärden tagits fram för planområdet utifrån platsens förutsättningar. Undersökningen visar att det på delar av jordbruksmarken inom planområdet förekommer markföroreningar i form av DDT och bly i halter något över riktvärden för känslig markanvändning, men under de platsspecifika riktvärdena. En riskbedömning har gjorts utifrån föroreningssituationen med slutsatserna att hälsoriskerna kopplat till detta är små eller försumbara och att krav på särskilda åtgärder därav inte är motiverat. Se planbeskrivning och miljöteknisk markundersökning.

Att regler och riktlinjer för buller inomhus klaras säkerställs i bygglovsskedet. Planbeskrivningen har kompletterats anseende buller inomhus.

Tillräcklig skugga ska erbjudas på de delar av skolgården där barn vistas längre stunder. För skolgårdens öppna ytor ska detta säkerställas vid projektering av skolgården.

Några ohälsosamma nivåer av luftföroreningar bedöms inte finnas på platsen. Planbeskrivningen har kompletterats med en bedömning av luftföroreningssituationen.

Byggnaden ska uppföras radonsäkert. Detta hanteras i bygglovsskedet.

Bedömning av påverkan från odlingsverksamheten har gjorts avseende risk för olyckor samt buller inom utförd riskutredning respektive bullerutredning. Verksamheten bedöms inte medföra störningar i sådan omfattning att särskilda åtgärder krävs.

Risk (farligt gods, olyckor, översvämning, ras, skred och erosion)

Markstabilitet

Enligt SGI visar utförda fältundersökningar på markförutsättningar som överensstämmer med SGU:s underlag. Myndigheten påpekar att det i planbeskrivningen framgår att delar av planområdet utpekats som aktsamhetsområde för risk för ras, skred men att utförda markundersökningar visar att risken för skred är begränsad så länge inte större uppfyllnader utförs, vilket då behöver beräknas ur stabilitetssynpunkt. Då byggnadernas placering ej har fastställts, önskar SGI ett förtydligande avseende planerade förhållanden. Myndigheten menar att om stora uppfyllnader planeras kan det bli aktuellt med kontroll av lokalstabilitet. Detta samt eventuellt behov av åtgärder och restriktioner behöver i sådant fall utredas i planskedet. SGI vill även uppmärksamma på att SGU:s jordartskarta visar förekomst av intilliggande bergsslänter i områdets västra delar. Om detta är aktuellt för planområdet, bör en bedömning av risk för blocknedfall göras av en bergtekniskt sakkunnig.

Länsstyrelsen delar SGI:s uppfattning om att kommunen i planbeskrivningen behöver tydliggöra om större uppfyllnader avses göras och om hänsyn har tagits till det vid planens utformning så att det inte finns någon risk för skred. Länsstyrelsen håller även med om att det i planbeskrivningen behöver förtydligas att inte lösa block finns som kan orsaka en risk för människors hälsa.

Transporter av farligt gods

Länsstyrelsen efterfrågar en redovisning kring om transporter med farligt gods till tankstationen SÅIFA går på Bryggavägen intill planområdet, samt för konsekvenserna som en olycka i sådant fall kan medföra på planområdet. Skyddsåtgärder ska införas om dessa kan minska konsekvenserna för en eventuell olycka, menar länsstyrelsen.

Översvämning och skyfall

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver tydliggöra i planbeskrivningen hur området påverkas av ett 100-årsregn med klimatfaktor 1,25 och om nödvändigt även ge förslag om riskreducerande åtgärder. Kommunen behöver redovisa var vattnet tar vägen och ansamlas vid ett sådant skyfall. Viktigt att beakta för kommunen är att vattnet inte får avrinna så att övriga byggnader och viktig infrastruktur utanför planområdet blir översvämmade.

Miljönämnden tycker att det är positivt att öppna dagvattenlösningar förordas där det är lämpligt i planområdet eftersom öppna system är flexibla och robusta och för att dagvattnet då synliggörs. Nämnden är dock tveksam till att anläggningar som ska ta emot dagvatten från hårdgjorda ytor dimensioneras efter 2-årsregn. Dimensioneringen baseras på minimikraven för nya dagvattenanläggningar som presenteras i Svenskt Vatten, publikation Puo, som menar att VA-huvudmannen vid gles bostadsbebyggelse bör ta ansvar för minst 2-årsregn. Miljönämnden menar att anläggningar som ska ta emot avrinningen från de stora hårdgjorda ytorna i planens norra del, alltså från vägområden och tak, bör dimensioneras upp för att klara betydligt intensivare regn. Det är viktigt att beakta att kommunen har ett ansvar för att förhindra skador till följd av marköversvämningar orsakade av regn upp till 100-årsnivån.

Brand

Södertörns brandförsvarsförbund (Sbff) bedömer att räddningstjänstens insatsmöjligheter är goda då byggnaden är lätt att nå och möjlighet finns att köra runt. Det behöver dock säkerställas att

brandpost om minst 600 l/min finns i närheten. Sbff förespråkar sprinkler som en del i brandskyddet. Både som alternativ lösning när man gör avvikelser i det byggnadstekniska brandskyddet och som en del i brandskyddet i de fall där inga avvikelser förekommer. Sprinkler utgör ett bra och kostnadseffektivt skydd mot brand och brandskador. Diskussion kring detta bör ske i detaljplanskedet för att underlätta en sprinklerinstallation samt minimera kostnaderna, anser Sbff.

Inga särskilda risker är kända av räddningstjänsten i närområdet. Möjligheten för elever och personal att cykla eller gå till skolan är goda, menar Sbff. Men konflikten mellan föräldrar som skjutsar barn till skolan med bil samt elever som går eller cyklar till skolan bör beaktas tidigt, så att en så trafiksäker miljö som möjligt skapas, anser Sbff.

På grund av den risk för brand och annan skadegörelse som finns mot skolor, påminner Sbff om att tidigt i plan samt kommande byggprocess beakta möjligheten att skapa en trygg, säker och robust miljö genom till exempel utformning, materialval och tekniska system. Det räcker enligt Sbff, inte med de regler som finns i byggreglerna om exempelvis larm. Larmet detekterar enbart inomhus medan många av de större skolbränderna anläggs utifrån och därmed kan förhindras och förebyggas genom kameror, fasadlarm och materialval. Ekerö kommuns säkerhetsavdelning samt brandförsvaret kan bidra med kunskap kring detta. Brandförsvaret menar vidare att skolan även är en miljö som för några utsatta elever är tuff. Forskning visar att det går att påverka trygghet, mobbning och suicid genom skolans gestaltning, vilket bör beaktas i ett planeringsskede.

Planeringsenhetens svar

Geoteknisk rapport och planbeskrivning har kompletterats avseende risk för skred samt blocknedfall. De i detaljplanen föreslagna uppfyllnaderna bedöms inte föranleda behov av skyddsåtgärder. Stenar och block inom eller i nära anslutning till planområdet bedöms i nuläget ligga stabilt, men om schaktning utförs nära dessa kan behov av skyddsåtgärder uppstå. Mer detaljerade undersökningar kring val av grundläggningsmetod och risk för blocknedfall i samband med genomförande av detaljplanen behöver dock utföras vid detaljprojektering.

Dagvattenutredning och planbeskrivning har justerats avseende översvämningsrisk och skyfall. Risk för skador på byggnader eller annan samhällsviktig infrastruktur bedöms inte finnas. Föreslagna åtgärder för hantering av dagvatten är dimensionerade för att klara 100-årsregn med klimatfaktor 1,25.

Dieseltransporter till SÅIFA-stationen går på Bryggavägen förbi planområdet. En riskutredning har genomförts inför granskningsskedet (Tyréns, 2020-06-30). Slutsatserna i denna är att sannolikheten för en olycka som innefattar farligt gods är mycket begränsad och att risknivån därmed anses vara acceptabel. Utredningen rekommenderar trots detta att skolgården ska placeras söder om skolbyggnaden, att minst en utgång ska finnas bort från Bryggavägen samt att friskluftsintag ska placeras bort från Bryggavägen. Dessa rekommendationer kommer att följas. Planbestämmelser om att minst en entré samt friskluftsintag ska placeras bort från Bryggavägen har införts och planbeskrivningen har kompletterats avseende risk i samband med transport av farligt gods.

Trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter i anslutning till skolområdet har beaktats under hela planarbetet och varit en betydande förutsättning för utformningen av planförslaget.

Kameror, larm, sprinkler, etc. kan inte regleras i detaljplan, utan måste säkerställas i senare skede. Planbeskrivningen har kompletterats vad gäller brandpost. Byggrätten har placerats så att en sammanhängande skolgård utan "baksidor" kan skapas. Att skolan gestaltas på sådant sätt att den upplevs som en trygg miljö ska säkerställas i bygglovskedet.

Kulturmiljö och fornlämningar

Planområdet ingår i helhetsmiljön som utgörs av Ekebyhovs herrgårdsanläggning och tidigare handelsträdgård och plantskola som har ett stort lokalt kulturhistoriskt värde. Länsstyrelsen menar att planförslaget innebär att visuellt och funktionellt samband mellan den före detta handelsträdgårdens olika delar försvagas, samt att läsbarheten av herrgårdsanläggningens relation till omgivande jordbrukslandskap samt kopplingen mellan herrgård, allé och Mälaren försvåras. Länsstyrelsen anser att rekommendationerna avseende gestaltningsmässiga principer i kulturmiljöanalysen bör följas vid ett genomförande av planen. Däremot är det svårt att även med sådana principer kompensera för den negativa påverkan som uppstår vid ett genomförande av planen. Med hänsyn till de rekommendationer som fastställts i kulturmiljöanalysen för Ekebyhovsområdet om att höga krav på anpassning till kulturmiljön ska ställas vid eventuellt tillkommande bebyggelse och förändringar i området samt att tillkommande bebyggelse bör förläggas i historiska lägen för bebyggelse, anser länsstyrelsen att kommunen bör överväga om en alternativ lokalisering av skolan bättre skulle bevara områdets kulturhistoriska värden.

Även Kultur- och fritidsnämnden hänvisar till riktlinjerna i kulturmiljöanalysen från 2008 och menar att ny bebyggelse bör undvikas i Ekebyhovsdalen och eventuella tillägg bör inte störa utblickar eller inkräkta på slottets dominans. Rekommendationen är därför att:

- byggnaderna bör anläggas på ett tillräckligt avstånd från allén så att inte värdena förstörs.
- stängsel och belysning i närheten av allén bör undvikas och där de anläggs få en medveten gestaltning.
- gräs- och grusytor närmast allén ska prioriteras som ytmaterial
- utgångspunkten ska vara ett lantligt formspråk och urban utformning ska undvikas vid anläggande av byggnader och skolgård genom att följa landskapets topografi och naturliga former i landskapet.

Kultur- och fritidsnämnden anser att under förutsättning att värdefulla delar av området med arboretum inte raderas utan att planering sker med hänsyn till detta finns stora förutsättningar att restaurera arboretumet och lyfta fram bevarade strukturer. Ett långsiktigt kulturhistoriskt inriktat vårdprogram bör tas fram i syfte att lyfta fram Ekebyhovsparkens trädgårds- och parkhistoriska värden och förstärka miljöns upplevelsemässiga värden. Vårdprogrammet bör inkludera återskapande, återplantering och användning av historiskt växtmaterial samt vård och underhåll. Arbete bör kunna ske i samarbete med skolan och bidra till undervisning om bland annat historiska skeenden samt hållbarhetsfrågor. Nämnden instämmer i miljökonsekvensbeskrivningens bedömning att en övergripande plan för utformning av Ekebyhovsdalen skulle vara till hjälp för att överblicka de kumulativa effekterna för landskapsbild och jordbruksmark.

Byggnadsnämnden anser att det är av största vikt att områdets kulturhistoriska värde inte äventyras i samband med uppförande av skolbyggnad, idrottshall och anläggande av bland annat skolgård. Bland annat bör hänsyn tas till:

- Ekebyhovs slott som en viktig kulturmiljö med en dominerande ställning i kulturlandskapet
- Den gröna kilen i Ekebyhovsdalen, de fria vyerna mellan bland annat Jungfrusundsåsen och Ekebyhovs slott
- Allen från slottet mot Mälaren som är av högsta kulturhistoriskt intresse
- Den värdefulla jordbruksmarken som tas i anspråk för anläggningen
- Det faktum att en del av områdets värdefulla arboretum tas i anspråk

Nämnden anser att planförslag, antikvarisk konsekvensanalys och gestaltningsprogrammet visar på en hög ambition och att det är av största vikt att den höga ambitionen följs upp i planbestämmelserna, i samband med bygglov och vid anläggande av skolan.

Ekerö Munsö hembygdsförening anser att det föreslagna planområdet idag är en "buffert" mot industriområdet i öster och om det försvinner kommer urbaniseringen att flyttas till kanten av parkområdet. Ekebyhovs slottsmiljö med det öppna odlingslandskapet, parken, den

Sammanhängande kulturmiljön samt områdets historia måste skyddas. Dessutom kommer den föreslagna bollhallen att direkt inkräkta på parkens norra sida vid Gustavalund, menar föreningen.

Planeringsenhetens svar

Planeringsenheten delar uppfattningen om platsens höga kultur- och naturvärden. Planförslaget har utformats utifrån ambitionen att påverkan på dessa värden ska bli så liten som möjligt och kulturmiljöanalysens rekommendationer har i stor utsträckning beaktats vid utformning av detaljplanen. Bland annat genom att området närmast allén hålls fri från byggnader, att allén planläggs som park och att majoriteten av de värdefulla träden i arboretumet skyddas genom trädgårdsförbud. En annan mer lämplig plats för skola bedöms inte finnas i tätorten enligt den utredning kring långsiktig skolutbyggnad i Ekerö tätort som gjordes av dåvarande stadsarkitektkontoret under 2015-2016.

Byggnaderna har placerats så långt från allén som möjligt. För att en trygg miljö ska kunna skapas för barn, föreslås viss belysning tillkomma i och i anslutning till allén. I gestaltningsprogrammet och planbeskrivningen anges hur belysning, stängsel och skolgård ska utformas så att påverkan blir så liten som möjligt på såväl kulturmiljö som naturvärden. Då utformning av utemiljön till stor del inte kan regleras i detaljplanen, måste frågan beaktas även vid såväl bygglov och projektering som drift och skötsel.

Kommunen som fastighetsägare ansvarar för att skolgården sköts på ett sätt som tillvaratar och stärker platsens kulturhistoriska värden. En övergripande plan för hela Ekebyhovsdalen är inget som ryms eller kan genomföras inom detaljplaneprojektets uppdrag. Arbete kring detta pågår dock i kommunen. Skötselplan för värdefull natur inom och i anslutning till planområdet tas fram inför detaljplanens antagande.

Stad- och landskapsbild

Byggnadsnämnden menar att utblickar över dalen från Bryggavägen kommer att begränsas när skolan byggs. För att värna landskapsbilden är det viktigt att det säkerställs att inte hela utblicken försvinner.

Planeringsenhetens svar

Utblicken från Bryggavägen mot Ekebyhovsdalen är redan idag begränsad på grund av vegetation. Utblick från Bryggavägen kommer fortfarande att finnas; landskapsbild och utblickar från Björkuddsvägen (allén) har dock prioriterats.

Arkitektur och gestaltning

För att skolan ska påminna om traditionella lador i sitt formspråk och lyfta fram och samspela med jordbrukslandskapet är sadeltak samt ytskikt i trä, företrädesvis rödmålat mer lämpligt, anser Kultur- och fritidsnämnden.

Byggnadsnämnden ställer sig frågande till hur den långsträckt byggnaden i tegel ska framhäva det böljande landskapet, vilket anges i förslaget. Enheten anser att skola och idrottshall bör utföras i trä, eventuellt i någon dov färg för att ansluta så mycket som möjligt till kultur- och naturlandskapet.

Planeringsenhetens svar

Skolbyggnadens utformning har ändrats inför granskningsskedet. Skolbyggnaden föreslås delas upp i två volymer och både den och idrottshallen föreslås uppföras med fasader av trä, vilket regleras med planbestämmelser. Då majoriteten av bebyggelsen i Ekebyhovsdalen inte är rödmålad, samt att detta sannolikt skulle få byggnaden att framträda mer i landskapet, föreslås skolbyggnaderna inte vara rödfärgade. Istället föreslås en färgsättning som bedöms ge bättre förutsättningar för byggnaderna att smälta in i landskapet.

Olägenhet för grannar (ljus, skugga, insyn, trafik mm)

Miljönämnden anser att planförslaget ska kompletteras med en bedömning av riskerna för störningar för boende på Ekebyhov 1:523, framförallt avseende riskerna för störningar från planerad parkering men även risken för störningar från själva skolområdet.

Ägarna till Ekebyhov 1:523 menar att de köpte fastigheten som en långsiktig investering där de såg en möjlighet att skapa sitt drömboende. Det över 100 år gamla husets charm, den vackra och lummiga trädgården och kopplingen till arboretumet i söder och den historiska fruktträdgården i norr, var anledning till att ägarna föll för fastigheten. Fastighetsägarna menar att de vid köpet av fastigheten bedömde att läget, trots de röda kontorsfastigheterna i öster, gjorde fastigheten inbjudande, naturnära och historisk med marken och naturen runt omkring. De röda kontorsfastigheterna i öster (Brygga industriområde) har inte stört fastighetsägarna, då trädgårdens vistelseytor i huvudsak vetter mot de övriga väderstrecken med bland annat det lummiga skogspartiet (Arboretumet) i söder och den öppna åkermarken i väster som ger en lantlig känsla, menar ägarna. Mot väster ligger veranda, uteplats samt poolområde med bastu, idag fritt från insyn. Arboretumet ligger i direkt anslutning till gräsmattan och ca 15-20 meter från bostadens fasad. Fastigheten är enligt fastighetsägarna, känd av många Mälaröbor som Ekebyhovs Arboretum och vid flera tillfällen har kultur/naturhistoriskt intresserade personer besökt det gamla Arboretumet. Ägarna menar att de stortrivs i huset och trädgården och att det inte råder tvekan om att den vackra tomten och naturen runtom bär en stor del av det ekonomiska värdet på fastigheten, då den för ägarna var direkt avgörande. De har medan de bott på fastigheten gjort omfattande investeringar både i huset och i trädgård/utemiljö.

Ägarna till Ekebyhov 1:523 hänvisar till att deras bostad i planbeskrivningen beskrivs tidigare varit kontorsbyggnaden till Ekebyhovs plantskola, nu vara kraftigt ombyggd och idag upplevas som en av övriga industribyggnader utan någon koppling till herrgårdsmiljön. Ägarna anser att texten är förvirrande och motsäger påståendet. De upplever formulering som ett sätt att få fastigheten att framstå som mindre värdefull, både ur ett kulturhistoriskt samt ekonomiskt perspektiv. De oroas över att detaljplanen ska medföra att de inte längre kommer att trivas i sitt boende, att utemiljön kommer att påverkas negativt och att fastighetens ekonomiska värde kommer att sjunka avsevärt. De menar att skolbygget (skolbyggnad, parkering och skolgård) kommer att gränsa till och ringa in fastigheten helt och hållet, med undantag i öster där Brygga industri redan är beläget. Detaljplanen medför med största sannolikhet att en eventuell försäljning av fastigheten omöjliggörs eller innebär en ekonomisk förlust, menar fastighetsägarna. Enligt detaljplanen kommer gaveln på skolbyggnaden att hamna väldigt nära den egna fastigheten. Den kommer ligga direkt i blickfånget mot väster och ge full insyn mot trädgård, uteplats och poolområde. Skolan kommer förstöra den lantliga och avskilda miljön som sakägarna idag upplever omgärdar huset som riskerar att skymma den eftermiddags/kvällssol som idag finns (beroende på årstid).

Trots att Arboretumet idag inte tillhör den egna fastigheten, är det tydligt att det en gång gjort det, menar fastighetsägarna. Tex leder en stentrappa från fastighetsgränsen upp på kullens topp. De menar att enligt detaljplanen ska skolgårdens gräns dras så nära fastigheten att stora delar av Arboretumet kommer att bli förstört. Ägarna menar att gränsen dessutom hamnar väldigt nära den egna fastigheten och kommer att ligga på sådan höjd att det från skolgården blir insyn i bostaden, vilket de anser kommer att påverka dem negativt genom att inskränka boendemiljön.

Vidare menar fastighetsägarna att den planerade parkeringsplatsen kommer att ligga i direkt förbindelse med deras trädgård norr om bostaden. Detta kommer att innebära 60 bilar och 450 cyklar endast några meter från fruktträdgården, vilket fastighetsägarna upplever påträngande och besvärande på grund av det buller detta medför under morgon- och eftermiddagstid samt att boendemiljön kommer att upplevas mindre lantlig.

Skolans avfallshantering och lastplats/leveransmottagning kommer genom dess placering att inkräkta på boendemiljön, anser ägarna. Enligt förslaget kommer platsen ligga i nära anslutning till fastigheten och kommer att innebära störningar i form av bland annat buller, menar de. Fastighetsägarna menar att de bestämt motsätter sig den detaljplanen samt förväntar sig en tät och öppen dialog med kommunen kring detaljplanen. Ägarnas förhoppning är att ett nytt förslag där hänsyn tagits till deras synpunkter kan presenteras.

Planeringsenhetens svar

Planbeskrivningen har kompletterats med en bedömning av påverkan på Ekebyhov 1:523.

Den tidigare kontorsbyggnad som beskrivs i planbeskrivningen är en av byggnaderna i industriområdet (byggnaden intill Björkuddsvägen). Denna byggnad har tidigare varit kontorsbyggnad till plantskolan. Planbeskrivningen har förtydligats i detta avseende.

Att detaljplanen medför en påverkan på den nämnda fastigheten är oundvikligt då den innebär att jordbruksmark ersätts av skola. Att bebyggelse omger en bostadsfastighet är inget oväntat i ett tätbebyggt område. Området ligger centralt i tätorten och är i kommunens översiktsplan (antagen 2018) utpekad som industri/skola (i tidigare översiktsplan (antagen 2005) angavs ingen särskild markanvändning för det aktuella området). Enligt gällande översiktsplan ska merparten av nyttillkommande bebyggelse samt kommunal och kommersiell service tillkomma inom tätortsbandet; däribland centrala delar av Ekerö tätort. Genom åtgärder som exempelvis insynsskydd i form av vegetation eller plank kan dock den upplevda negativa påverkan minskas. Störningsskydd kan enligt dialog mellan kommunen och fastighetsägarna uppföras vid 1:523:s fastighetsgräns mot norr och väster.

Efter samrådet har skolbyggnadens utformning bearbetats för att bättre passa in i omgivningen. En solstudie har även gjorts, vilken visar att skolbyggnaden kan medföra viss skuggning på fastigheten. Vid jämförelse med befintliga förhållanden bedöms dock detaljplanen inte medföra någon väsentlig skuggningspåverkan, se planbeskrivningen s.49-51.

Skolgården ska utformas så att så mycket som möjligt av arboretumet kan bevaras. Att slitage och viss påverkan blir konsekvenser av skolverksamheten, kan delvis vägas upp av att fler människor genom detaljplanen ges möjlighet att ta del av och lära sig om den historiska kulturmiljön. Mellan 1:523:s södra gräns och plangränsen finns ett 7 - 20 m brett område som inte planläggs. Arboretumet är enligt allemansrätten redan idag tillgängligt för allmänheten (även om det i praktiken kan upplevas mindre tillgängligt). Möjligheten för människor att vistas i skogsdungen ändras därav inte till följd av detaljplanen. Skolverksamheten pågår under dagtid på vardagar, vilket innebär att skolgården inte kommer att användas i någon större utsträckning under kvällar och helger.

En bedömning av bullerpåverkan från skolverksamheten på 1:523 har under 2021 gjorts av Ramböll. Vad gäller ljud från lekande barn finns det inga framtagna riktvärden att utgå ifrån, men beräkningen visar att bullernivåerna inom 1:523 inte väntas överskrida rekommenderade ljudnivåer utomhus enligt Boverkets allmänna råd (Ramböll, 2021-01-29, rev. 2021-09-02). Eftersom skolverksamhet endast pågår dagtid under vardagar och närområdet till stor del utgörs av industriområde bedöms eventuell störning från själva skolverksamheten i form av lekande barn vara godtagbar.

Platsen för avfallshantering/lastplats kommer att trafikeras av 6-10 tunga fordon per vecka. Dessa leveranser sker endast dagtid på vardagar och på ett avstånd av ca 30 m från bostaden. Cykelparkering föreslås huvudsakligen ske norr och väster om skolbyggnaden. De bullernivåer som parkeringen inkl. lastplats ger upphov till bedöms enligt Ramböll inte överskrida några riktvärden för buller inom fastigheten 1:523 (Ramböll, 2021-01-29, rev. 2021-09-02). För att minska den upplevda

störningen från parkering, lastplats samt skolgården väster om bostadsfastigheten kan insynsskydd/störningsskydd i form av vegetation alternativt plank uppföras. Angående buller, se vidare i bullerutredning (Ramböll, 2021-01-29, rev. 2021-09-02) samt sid. 45 i planbeskrivningen.

Dialog har förts mellan Stadsbyggnadsförvaltningen och sakägarna inför granskningsskedet. Byggnadens placering har anpassats något genom att flyttas längre västerut. För att kunna tillvarata de höga kulturmiljövärden som finns på platsen – främst i anslutning till allén och det öppna landskapet i anslutning till denna – bedöms ytterligare flytt av byggnaden mot väster eller söder inte vara möjlig. Placeringen av byggnaden intill Bryggavägen bedöms även vara det bästa alternativet utifrån angörings-, buller-, säkerhets-, samt barnperspektiv. De allmänna intressena som skolan, kulturmiljön och barnperspektivet utgör, bedöms därav väga tyngre än det enskilda intresset i detta fall.

Offentlig- och kommersiell service

Barn- och utbildningsnämnden anser att idrottshallens placering inte utgör något hinder för verksamheten och att området utöver skolgård ger goda möjligheter till aktiviteter med närhet till Ekebyhovsdalen.

Kultur- och fritidsnämnden påpekar att planen innehåller en fullstor idrottshall om 1550 kvadratmeter vilket är ett mått som de flesta konceptlösningar ryms inom. På grund av den stora efterfrågan på idrottshallar och med den nya läroplanen med utökad idrott på schemat är det viktigt att byggnationen av dessa har högsta prioritet vid tidsplaneringen. Nämnden anser att man i planskedet inte bör bli verksamhetsspecifik inom området idrott och lek, då detta försvårar möjligheterna att senare fatta kloka beslut utifrån behov, omvärldsanalys och driftsmöjligheter.

Socialnämnden välkomnar att detaljplanen innefattar en idrottshall som kan samnyttjas mellan skola, föreningsliv och medborgare i kommunen. Nämnden är särskilt angelägen om att äldre medborgare ges möjlighet till fysisk aktivitet.

Planeringsenhetens svar

I detaljplanen regleras endast det som bedöms nödvändigt för att en lämplig markanvändning ska uppnås. För idrottshallen regleras byggnadens placering, storlek, volym, samt fasadutformning. Detaljplanen har dock utformats utifrån förutsättningen att idrottshallen ska kunna användas för föreningsverksamhet på kvällar och helger. Idrottshallens placering och angöring möjliggör detta. Hur byggnaden utformas och disponeras invändigt regleras inte i detaljplanen och inte heller hur idrottshallen ska användas eller av vem.

Naturområden

Länsstyrelsen påpekar att särskilt skyddsvärda träd är ovanliga i vardagslandskapet och bör alltid bevaras. Om skyddsvärda träd ändå måste avverkas bör det först säkerställas att trädet inte hyser håligheter eller är hemvist åt skyddade arter.

Artskyddsförordningen

Alla fladdermöss och deras fortplantningsområden och viloplatsar är strikt skyddade enligt 4 § artskyddsförordningen (2007:845). Länsstyrelsen anser att kommunen behöver bedöma om de planerade åtgärderna kan komma att påverka respektive arts bevarandestatus på biogeografisk, nationellt respektive lokal nivå. Om åtgärder riskerar att försvåra upprätthållande av en arts bevarandestatus behöver kommunen beskriva i planbeskrivningen vilka skyddsåtgärder som avses att vidtas för att undvika eller minimera sådan påverkan som enligt artskyddsförordningen är förbjuden. Planbeskrivningen bör förtydligas kring om kommunen delar Ekologigruppens bedömning avseende artskyddet samt om kommunen avser vidta de förslag på skyddsåtgärder som Ekologigruppen föreslår, främst med hänsyn till fladdermusfaunan.

Biotopskydd

Länsstyrelsen påtalar att förbudet att skada naturmiljön inom en biotopskyddad allé, även gäller avverkning, kraftigare beskärning samt rotskador exempelvis i samband med närliggande byggnation, som på sikt kan leda till en negativ påverkan på trädens vitalitet. Ägarna till Ekebyhov 1:392 anser att det är av största allmänintresse att skydda allén och att föryngringsåtgärder därför bör vidtas som en del i projektet.

Tekniska nämnden påpekar att befintligt arboretum med flera äldre träd och ovanliga växter och biotoper till stor del föreslås ingå i skolgården. Det finns en stor risk att höga naturvärden inom planområdet kan gå förlorade då området kommer utsättas för hög belastning och slitage. Det finns även en risk att äldre träd med högt naturvärde anses som riskträd och därmed tas bort i samband med att skolan tas i bruk. Det är i planbeskrivningen oklart hur naturvärden inom skolområdet ska bevaras, anser nämnden. Genomförandeplan och skötselplan bör tas fram för iordningställande och skötsel av naturvärden inom planlagt skolområde. Tekniska nämnden menar att liksom naturmarken inom skolmiljön, kommer anslutande naturmark som inte ingår i planområdet att utsättas för ökad belastning av skolungdomar som kommer att röra sig väster och öster om skolområdet. Samma tendens har observerats vid kommunens övriga skolor. För att värna anslutande skogsmark bör den planläggas som park, vilket ger kommunen större möjlighet att sköta marken utifrån de ökade krav och det ökade slitage som skolverksamheten kommer att innebära för skogsmarken. Nämnden menar att skogen kan skötas som en slottspark genom anläggande av parkvägar mm. Tekniska nämnden efterfrågar fortsatt dialog om detta med Teknik- och exploateringsenheten.

Planeringsenhetens svar

Planbeskrivningen har förtydligats kring naturvärden och artskyddet. Vid genomförd NVI har inga håligheter eller skyddade arter identifierats i de träd som föreslås tas bort. Habitatsförstärkande åtgärder föreslås i och i anslutning till planområdet.

En ansökan om dispens för påverkan på allén i samband med flytt av GC-väg har skickats till länsstyrelsen 2021-04-21. Allén skyddas redan idag genom det biotopskydd som den omfattas av. Dessutom föreslås den i detaljplanen planläggas som PARK. Skötsel av allén inkluderas i den skötselplan som ska tas fram för området.

Områdets höga naturvärden utgörs huvudsakligen av stora och gamla träd samt arter knutna till dessa. De skyddsvärda träden bedöms kunna finnas kvar trots att området tas i bruk som skolgård. Skyddsåtgärder i form av bland annat skötsel ska dessutom vidtas i intilliggande skogsområden, i syfte att säkerställa att skyddade arter inte påverkas negativt till följd av detaljplanen. Skötselplan för naturvärden i anslutning till planområdet ska tas fram inför antagandet av detaljplanen.

Bedömning om marklov ska ges för trädfällning av exempelvis så kallade riskträd, ska göras av arborist. Detta för att undvika att friska träd felaktigt bedöms som riskträd och därav fjälls. Planbeskrivningen har kompletterats med detta.

Skolgården

Socialnämnden vill understryka att det är av yttersta vikt att hänsyn tas till att byggnad och skolgård är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Nämnden menar att det i planhandlingarna är oklart hur nivåskillnader på skolgården ska hanteras och var tillgänglighetshöjande åtgärder, så som ramp, ska placeras. Även Byggnadsnämnden anser att stora trappor signalerar otillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga.

I det fall grundsärskolan ska vara en del av skolan, finns det utmaningar kring utformningen av skolgården med olika höjder och avgränsning mot den övriga skolan, menar Kommunala rådet för

funktionshindersfrågor. Rådet önskar att detta särskilt beaktas och bidrar gärna i en kommande process i det fall grundsärskolan och a-spår inkluderas till den nya Ekebyhovsskolan.

Planeringsenhetens svar

Ramp är i illustrationsplanen föreslagen längsmed arboretum, centralt i skolområdet. Vid projektering av skolgården ska det säkerställas att tillgängliga lösningar finns som alternativ till trappor.

Förslaget har tagits fram utifrån förutsättningarna att en tillgänglig och avskild gård ska kunna tillskapas för grundsärskolan, utan att det får negativa konsekvenser för övriga elever på skolan. Förslaget läge längst i öster innebär att särskolans gård får ett avskilt läge intill skogsdungen, utan att resterande delar av skolgården skärs av eller delas upp. Gården föreslås utföras i två olika nivåer, men båda ytorna ska göras tillgängliga genom en ramp mellan dem. Vidare diskussion med bland annat grundsärskolan kommer att ske vid projektering av gården.

Gator och trafik (gator, gång- och cykel, kollektivtrafik, bil och cykelparkering, tillgänglighet)

Kultur- och fritidsnämnden förutsätter att trafikfrågan löses på ett säkert och genomtänkt sätt så att tillströmningen av barn och unga, som nyttjar olika färdssätt, från olika delar av kommunen ges tillgång till fritidsverksamheter inom området.

Kollektivtrafik

Trafikförvaltningen anser att det är positivt att en ny busshållplats planeras in i anslutning till planområdet. Förvaltningen menar att en enkel stopp-hållplats som föreslås i planen, ska användas där kollektivtrafiken och säkerheten prioriteras. Utformningen medför endast stopp för bil- och cykeltrafik i samma riktning som den buss som stannat på hållplatsen och ger därför en bussprioriterande effekt. Trafikförvaltningen förutsätter att busstrafikens framkomlighet inte blir sämre än idag.

Vid planering och utformning av busshållplatsen är det viktigt att Ri-Buss riktlinjer följs. Hållplatsläget i det presenterade förslaget bör dras fram så att det har 3-5 m avstånd bakom bussen till övergångsstället. I övrigt är det en bra utformning samt gott om utrymme i körfälten vilket är positivt, menar Trafikförvaltningen. Trafikförvaltningen vill delta i det fortsatta arbetet kring utformning av den nya busshållplatsen.

Barn- och utbildningsnämnden påpekar att utrymmet vid busshållplatsen ska vara tillräckligt stort för flertalet barn att vänta på en buss samt vara försett med god belysning. Om det finns risk att barn genar över vägen ska skydd mot detta finnas, menar nämnden.

Bryggavägen

Byggnadsnämnden anser att trafiklösningen bör ses över, för att säkerställa framkomligheten för trafik på Bryggavägen samt att skapa en säker miljö för gångtrafikanter och cyklister.

Barn- och utbildningsnämnden samt Kommunala rådet för funktionshindersfrågor ställer sig positivt till att trafiksäkerhetshöjande åtgärder föreslås i form av:

- Hastighetssänkning till 30 km/h samt hastighetsdämpande åtgärder
- Stängning och omdragning av en av anslutningarna till odlingsverksamheten norr om Bryggavägen som trafikeras av långtradare. Att trafikerörelser tvärsöver gång- och cykelbanan minimeras är avgörande för trafiksäkerheten för de barn som ska korsa Bryggavägen eller kommer med buss.
- Två nya övergångsställen med tillhörande cykelpassager över Bryggavägen som förses med hastighetsdämpande åtgärder.

Barn- och utbildningsnämnden är även positiv till att en trafikutredning genomförts och att den planerade trafikmiljön kring skolan utformas på ett sätt som innebär en säker trafikmiljö för barn. Eleverna behöver på ett säkert sätt kunna korsa Bryggavägen för att ta sig till skolan och övergångställena bör placeras så att framkomligheten för eleverna ökar. Utöver detta bör trafiksäkerhetshöjande åtgärder som exempelvis gupp eller sänkt hastighet på Bryggavägen genomföras, menar Barn- och utbildningsnämnden.

Nämnden vill att elever från skolans upptagningsområden (så som Gällstaö/Jungfrusund/Ekerö centrum) ska kunna cykla eller gå till skolan vilket planförslaget möjliggör. Eftersom eleverna delvis är i de mindre åldrarna ställs höga krav på trafikmiljön om det ska vara möjligt för dem att ta sig till skolan på egen hand. Nämnden anser att skolvägar ska utgöras av gång- och cykelväg avgränsad från bilväg som leder hela vägen fram till skolan (detta om tungtrafik från odlingsverksamheten korsar gång- och cykelbanan vid två platser samt att Bryggavägen vid skolan svänger snävt). Gång- och cykelvägar ska vara upplysta så att eleverna kan känna sig trygga året runt samt tidig morgon/sen eftermiddag. Det viktigt att den gångbana som föreslås längsmed Bryggavägens södra sida i planområdets östra del är separerad från parkeringsplatsen då barn har begränsade möjligheter att samspela med olika trafikslag. För elever som kommer från Gällstaö/Jungfrusund bör en trafiksäker lösning finnas på plats i korsningen Björkuddsvägen/Bryggavägen så att eleverna kan cykla in på Björkuddsvägen. Om nämndens föreslagna åtgärder genomförs finns förutsättningar att utreda om delar av skolbussarna kan sluta trafikera sträckan.

Barn- och utbildningsnämnden menar att då skolbuss kan komma att trafikera skolan måste det finnas plats för bussen att vända, gärna avgränsat från Bryggavägen för att undvika stopp. Den parkering som ligger i kurvan ser ut att kunna utgöra plats för skolbussen att lämna elever vid. Där krävs då också avgränsningar från bilväg i och med den snäva kurvan i kombination med tung trafik.

KRF menar att det är av stor vikt att barn med funktionshinder särskilt beaktas i trafikanpassningar som genomförs då det kan komma att ställa ytterligare krav på utformningen. Rådet önskar att de gång- och cykelbanor som leder fram till skolan ska vara avskilda från biltrafik och säkra för alla barn och att åtgärder görs för barn med funktionsnedsättning. Till exempel bör inga hinder finnas och anpassad avgränsning i form av staket eller liknande bör finnas och förhindra att gång- och cykelvägar inte korsas av biltrafik annat än vid övergångsställen. Detta för att även grundsärskolebarnen ska kunna cykla och gå till skolan även efter en skolflytt. En översyn av behovet för avgränsning mot bilväg och andra trafikerade ytor bör i sådant fall göras, anser KRF.

Tekniska nämnden ställer sig frågande till behovet att bygga ut en avgränsad sträcka av ett regionalt gc-nät, vilken inte ansluter till vägnät av samma standard varken norr eller söder om planområdet.

Björkuddsvägen

Barn- och utbildningsnämnden och KRF ser positivt på att motortrafik föreslås förbjudas på Björkuddsvägen.

Byggnadsnämnden menar att det kommer att vara en stor risk att föräldrar hämtar och lämnar sina barn i allen, vilket kommer att medföra mer trafik och trängsel. Nämnden anser att det vore lämpligt att stänga av allen för biltrafik eller på annat sätt begränsa nämnda företeelse. Det bör utredas om och hur biltrafiken kommer att skada allén.

Ägarna till Ekebyhov 1:392 hänvisar till planbeskrivningen och formuleringen: "Allén i söder kommer inte att påverkas direkt av planförslaget då den inte ingår i planområdet", vilket enligt sakägarna visar på en brist då det t ex medfört att trafikutredningen inte alls berör allén. En flytt av skolan kommer med säkerhet att påverka trafikrörelserna i allén, menar sakägarna. Redan i dagsläget är slitaget på vägkroppen betydande då överbyggnaden är gammal och inte dimensionerad för den trafik som förekommer idag. Tung trafik och leveranser till stallet och Ekebyhofs slott använder allén

och dessutom är det mycket genomfartstrafik då förbudsskyltar ignoreras systematiskt. Vägsektionen är dessutom för smal för möten mellan fordon och trafiken försämrar livsmiljön för de gamla alléträden. Det bör utredas hur trafiken i allén kommer att påverkas när skolan flyttas till Bryggavägen och nödvändiga skyddsåtgärder bör vidtas. Ägarna anser att Björkuddsallén endast ska vara tillåten för gång och cykeltrafik.

Ekerö Munsö hembygdsförening menar att det är ett känt faktum att skolor alstrar mycket trafik då föräldrar lämnar och hämtar sina barn med bil. Föreningen tror att många föräldrar kommer att angöra skolan via Björkuddsvägen eftersom Bryggavägen redan idag är hårt trafikerad. En ökning av trafiken kommer dessutom att ske när den nya bostadsbebyggelsen vid Tappsund är klar, menar föreningen.

Tekniska nämnden ställer sig, som fastighetsägare och väghållare av Björkuddsvägen, starkt negativ till att (utanför planområdet) stänga vägen för fordonstrafik mellan skolområdet och Bryggavägen. Detta skulle enligt nämnden innebära att utbudet av tillgängliga vägar mellan Ekebyhov/Väsby och Bryggområdet/Jungfrusund/Gällstaö kraftigt minskar och att fastighetsägare och verksamheter längsmed denna väg skulle påverkas negativt. Vägen trafikeras även av skolbuss. Vidare skulle vid behov avlastning inte kunna ske från övriga vägnätet, anser nämnden. Det saknas även värdmöjlighet på denna väg vilket skulle behöva projekteras, bekostas och iordningställas inom projektet för skolutbyggnaden. Istället föreslår nämnden en parallell gc-väg alternativt parkväg på samma sträcka. Istället föreslår nämnden att en parkväg/gc-väg anläggs parallellt med allén mellan Bryggavägen och skolområdet, vilket skulle förse skolbarnen med en trygg skolväg. Medel för denna utbyggnad behöver anslås av kommunen.

Parkering

Tekniska nämnden anser att personalparkeringstal om 0,5 bör justeras uppåt och att besöksparkering om 10-15 platser bör tillkomma, då inte bara skolpersonal kan förväntas vistas i skolan dagtid. Nämnden menar vidare att det är oklart hur besöksparkering skall ske vid skolavslutning eller större evenemang och påpekar även att antalet så kallade bilmopeder ökar inom kommunen och parkeringsbehov för detta har uppstått vid flera av kommunens befintliga skolor.

Det är oklart vilken kapacitet som föreslagen hämta-/lämnayta mellan skolbyggnaden och idrottshallen har. Nämnden noterar en risk för köbildning på Bryggavägen intill ytan under rusningstid vilket kan ha stor inverkan på trafiksituationen i området.

GC-vägen mellan Björkuddsvägen och Bryggavägen

Tekniska nämnden förutsätter att vägområdet för befintlig gc-väg som föreslås flyttas västerut längsmed skogsbrynet, innefattar 3,25 m vägbana + 0,25 m stödremsa på båda sidor samt avrinning i form av dike eller liknande.

Planeringsenhetens svar

Kollektivtrafik

Busstrafikens framkomlighet bedöms inte försämras till följd av detaljplanen. Busshållplatsen ska utformas så att det är tryggt och säkert för barn att vänta på bussen. Exakt utformning regleras dock inte i detaljplanen, utan bestäms i senare skede. Möjlighet för trafikförvaltningen att delta vid utformning av busshållplatsen kommer att finnas.

Bryggavägen

Planeringsenheten menar att en lösning där bilarnas framkomlighet prioriteras inte är förenlig med en trafiksäker miljö för skolbarn. Genom den föreslagna trafiklösningen prioriteras oskyddade trafikanter säkerhet och framkomlighet. Detta bedöms vara nödvändigt för att platsen ska vara lämplig för en skola.

I den trafikutredning och det förslag till trafikutformning som gjorts har barns säkerhet varit i fokus. Den föreslagna utformningen möjliggör för barn att ta sig till skolan utan att behöva korsa kör- och parkeringsytor för bilar, annat än vid övergångställen på Bryggavägen samt vid odlingsverksamhetens ena utfart mot Bryggavägen. Exakt utformning avgörs dock vid projektering och genomförande av planen. Att hänsyn tas till barn med funktionshinder ska säkerställas i det arbetet. För barn som kommer till skolan med färdtjänst är en särskild angöringsyta planerad i anslutning till skolbyggnadens östra kortsida. Förutsättningar ska finnas för alla barn att ta sig till skolan på ett säkert sätt.

Tillåten hastighet på Bryggavägen kan inte regleras i detaljplanen. Detta görs genom lokala trafikföreskrifter. Att hastigheten sänks till 30 km/h på Bryggavägen vid skolan kommer att förslås av planeringsenheten.

Vid korsningen Björkuddsvägen/Bryggavägen finns idag ett signalreglerat övergångsställe, vilket möjliggör för barn som kommer från Gällstaö och Jungfrusund att korsa Bryggavägen på ett säkert sätt.

Vändmöjlighet för skolskjuts i form av mindre buss finns vid personalparkeringen öster om skolbyggnaden.

Planarbete pågår utmed Bryggavägen på hela sträckan mellan skoltomten och Ekerö centrum. Planeringsenheten anser att utbyggnad av det regionala gc-nätet inom varje planområde är ett lämpligt sätt att möjliggöra en utbyggnad.

Björkuddsvägen

Björkuddsvägen föreslås i granskningshandlingarna planläggas som PARK, vilket innebär att biltrafik förbjuds men att gång- och cykeltrafik får finnas. Detta av hänsyn till barns säkerhet samt natur- och kulturmiljövärden. Planeringsenheten bedömer inte att platsen är lämplig för skola om biltrafik tillåts i allén.

En parallell GC-väg bedöms få betydande negativa konsekvenser för kulturmiljön och kräver dessutom investeringskostnader. Björkuddsvägen på sträckan mellan Ekerövägen och Ekebyhovs slott bedöms klara trafiken till de målpunkter som finns utmed sträckan. Någon möjlighet till genomfartstrafik mot Bryggavägen bedöms av planeringsenheten inte nödvändigt, då Björkuddsvägen på den aktuella sträckan inte fyller en betydande funktion i vägnätet utan används mer som en "smitväg". Vid behov kan Jungfrusundsvägen och Bryggavägen avlasta varandra, vilket de gör redan idag. Skolbuss trafikerar inte sträckan idag, bland annat på grund av infartsförbudet österifrån under morgontid. Boende längs Björkuddsvägen och inte minst ridskolan gynnas dessutom av minskad trafik intill bostaden respektive stallplanen.

Förprojektering av vändmöjlighet vid sidan av allén, intill befintligt ridhus, har genomförts. Denna visar att vändmöjlighet kan anordnas. Planeringsenheten gör tillsammans med teknik- och exploateringsenheten bedömningen att vändytan kan ordnas utan detaljplan.

Anledningen till att trafikutredningen inte behandlar allén är att utgångspunkten i planarbetet är att allén ska stängas för biltrafik. I tidigare samrådsversion av detaljplanen ingick inte Björkuddsvägen i planområdet, vilket innebar att detaljplanen inte hade en direkt påverkan på vägen. Den indirekta påverkan som skolan väntas medföra i form av ökat antal oskyddade trafikanter i allén, bedöms dock förutsätta att vägen stängs för biltrafik. Detta regleras genom planbestämmelse i nuvarande granskningsförslag.

Parkering

Ytterligare p-platser innebär att friytan blir mindre samt ett ökat ingrepp i kulturmiljön. Enligt 8 kap. 9 § PBL, får parkering inte anordnas på bekostnad av skolgårdens friyta. Ytterligare parkeringsplatser för såväl bilar som mopedbilar bedöms därav inte möjligt inom fastigheten. Frågan kring mopedbilar och fördelning av parkeringsplatser kan istället hanteras genom tex parkeringstillstånd eller liknande. Att planera utifrån det parkeringsbehov som uppstår vid enstaka tillfällen i samband med skolavslutningar och liknande, är varken motiverat eller lämpligt ur planeringssynpunkt.

Den föreslagna hämta-/lämnaslingan har kapacitet för 16 fordon samtidigt. Att köer tillfälligt kan förekomma vid hämta-/lämnaytan är sannolikt i det fall många föräldrar väljer att skjutsa sina barn i bil till skolan. Detta är dock ett problem som är svårt att undvika så länge många väljer bil som färdssätt och därmed inget som kan lösas i detaljplanen på annat sätt än genom att skapa förutsättningar för val av andra färdssätt.

GC-vägen mellan Björkuddsvägen och Bryggavägen

Bredden på den föreslagna GC-vägen mellan Björkuddsvägen och Bryggavägen är 3 m väg bana + 0,25 m stödremsa, vilket motsvarar bredden för GC-vägen i lokalnätet enligt kommunens gång- och cykelvägsplan (2015-2030).

Tekniks försörjning (VA, dagvatten, el/tele, värme, energiförsörjning, avfallshantering, räddningstjänst, skötsel, renhållning och underhåll)
El

Ellevio AB påpekar att Ellevio lokalnät har en 10 kV luftledning i konflikt med planområdet, vilken behöver flyttas och förläggas i mark. Ellevio lokalnät förutsätter att plats för ny markförlagd ledning ges i gång- och cykelväg i planens västra sida samt att ny förläggningssväg fram till befintlig luftledning säkerställs genom u-område på kvartersmark längsmed Björkuddsvägen. För att försörja ny bebyggelse krävs en ny nätstation, vilken etableras i centrerat läge inom E-område i planens nordvästra hörn. Det är viktigt att myndigheters försiktighetsprincip avseende magnetfält beaktas. Ellevio påpekar att E-området ligger nära planerad skolbyggnad och för att inte påverka användningen av skolbyggnaden behövs en justering av E-områdets och skolbyggnadens inbördes lägen. Avstämning av skyddsavstånd för magnetfält samt för ledningssamordning bör ske med Ellevio lokalnät. Åtgärder i Ellevios befintliga anläggningar utförs efter beställning till Ellevio samt bekostas av beställare.

Dagvatten

Roslagsvatten menar att det finns behov av dagvattenlösningar avseende rening och fördröjning och att det behöver utredas ytterligare om dessa ska ägas och skötas av VA-huvudmannen eller fastighetsägaren. Roslagsvatten anser att om VA-huvudmannen ska äga och drifva dessa behöver ytor avsättas för dessa ändamål inom allmän platsmark. Vidare menar Roslagsvatten att de granskningskommentarer på dagvattenutredningen som tidigare skickats av Roslagsvatten inte inarbetats in i den dagvattenutredning som ingår i granskningsunderlaget. T.ex. saknas information om hur flöden tagits fram och konsulten har misstolkat de instruktioner som ingår i Roslagsvattens checklista för dagvatten mm.

Om träd planeras intill Bryggavägen behöver de placeras utifrån skyddsavstånd till VA-huvudmannens befintliga ledningar, menar Roslagsvatten. Avstånd mellan centrum ledningsgrav till centrum träd behöver vara minst 4 m utan skyddsåtgärder. Byggs skelettjordar för träden, dvs en skyddsåtgärd mot rotinträngning, kan avståndet minskas.

Roslagsvatten menar även att vidare utredning av hur diket söder om Bryggavägen förhåller sig till dagvattennätet krävs. Roslagsvatten planerar att utföra inmätning och ev vidare utredning bör ske

i samband med den fördjupad/uppdaterade dagvattenutredningen. Dagvattenutredningen omfattar inte hela planområdet då delar av Bryggavägen inte finns med i dagvattenutredningen.

Även tekniska nämnden påpekar att dagvattenutredningen och plankartan inte inkluderar befintligt dike längsmed Bryggavägen eller avrinningen från skogspartierna i anslutning till planområdet. Detta bör åtgärdas i det fortsatta planarbetet så att dikets funktion och dimensioner inom planområde inte försämras. Nämnden begär som markägare och väghållare, att om befintligt dike längsmed Bryggavägen avses kulverteras skall detta dimensioneras med åtanke på att diket avvattnar såväl Bryggavägen som stora delar av bebyggelsen norr om planområdet längsmed Bryggavägen. Nämnden förväntar sig att kulvertering av diket och övriga förslag på åtgärder inom kvartersmarken i plankartan dimensioneras för 100-årsregn och bekostas inom skolprojektet. Nämnden ställer sig frågande till lämpligheten att använda 2-årsregn vid beräkningar och åtgärdsförslag för rening av dagvatten. Kommunen har som fastighetsägare och kommunal organisation ansvar som överskrider 2-årsregn vilket bör beaktas inom planområdet och dagvattenutredningen.

Avfall

Beskrivning tillhörande avfallshanteringen och miljöstation behöver enligt Tekniska nämnden förtydligas. Nämnden hänvisar till att plankartan innehåller ett E-område norr om idrottshallen, där miljöhus och transformatorstation skall vara enligt planbeskrivning, men att lastplats för leveranser och sophantering enligt planbeskrivning och illustration ska ske vid skolbyggnadens östra kortsida. Vändplats och angöring för detta sker öster om byggnaden från Bryggavägen enligt illustrationsplan. Nämnden ställer sig frågande till lämpligheten i placeringen av ett miljöhus över 100 m från huvudentrén till skolbyggnaden och angöring över gc-väg och torgyta till miljöhuset anser nämnden inte vara lämplig. Nämnden önskar ta del av förslag på utformning av sophanteringen från skolbyggnaden och efterfrågar att avfallshanteringen vid byggnaden utformas så att back-moment för sopbilarna kan undvikas samt påpekar att fristående eller lättåtkomliga kärl utomhus inte lämpliga inom skolmiljö. Tekniska nämnden hänvisar vidare till kommunens gällande rekommendationer för avfallshantering och dess angöring.

Planeringsenhetens svar

Möjlighet att förlägga ledningen i GC-vägen i planområdets västra del kommer att finnas. U-område har lagts till inom kvartersmark i områdets södra del. E-området har flyttats lite norrut och prickmark har införts närmast skolbyggnaden i syfte att säkerställa att inte transformatorstationen placeras för nära idrottshallen.

Användningsgräns mot Bryggavägen har justerats. Ytor för hantering av dagvatten från allmän plats ryms inom allmän plats i detaljplanen. Dagvatten inom kvartersmark omhändertas inom kvartersmark samt ägs och sköts av fastighetsägaren. Samtliga dagvattenåtgärder utgår från 100-årsregn.

Dagvattenutredningen har justerats utifrån Roslagsvattens tidigare kommentarer. Utredningen omfattar även Bryggavägen och tar hänsyn till avvattning från skogsområdet väster om planområdet. I detaljplanen regleras att träd i skelettjord ska finnas längs Bryggavägen. Avstånd på 2,5 m mellan trädens mittpunkt och centrum på ledningsgrav möjliggörs.

Utformning av avfallshantering regleras inte i detaljplanen, utan avgörs i projekterings- och bygglovskedet. Avfallshantering är dock tänkt att ske i miljörum i skolbyggnaden i anslutning till angöringsplatsen öster om skolbyggnaden. För idrottshallen föreslås avfallshantering ske i separat miljörum i idrottshallen och angöring till detta ske via hämta/lämna-slingan. Planbeskrivningen har justerats avseende avfallshantering.

Barnkonsekvenser

Barnperspektivet

Länsstyrelsen hänvisar till att det i bullerutredningen (Åkerlöf Hallin Akustikkonsult AB, 2019) konstateras att på vissa av skolans uteytor är ekvivalentnivåerna över 50 dB(A). De trafikuppgifter som har använts i bullerutredningen är uppräknade till år 2030 och omfattar Bryggavägen. Planområdet omgärdas på tre håll av vägar med biltrafik. Det är oklart om samtliga vägar har tagits i beaktande i bulleranalysen. Det är även oklart om terrängen i planområdet har tagits i beaktande. Detta borde klargöras så att kommunen får möjlighet att vid behov vidta lämpliga åtgärder.

I övrigt vill Socialnämnden framhålla vikten av att framtida beslut kring detaljplanen omfattas av en barnkonsekvensanalys i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter.

Planeringsenhetens svar

Planområdet omgärdas idag av biltrafik på Bryggavägen i norr och Björkuddsvägen i söder. Då Björkuddsvägen förutsätts stängas för biltrafik har denna inte vägts in i bullerutredningen. Öster om planområdet finns parkeringsytor i anslutning till industriområdet och 200 m österut finns Bryggavägen. En kompletterande bullerutredning har genomförts i vilken bullernivåer för år 2040 har beräknats. Buller (inkl. trafik) från industriområdet samt Bryggavägen har vägts in i denna.

Barnperspektivet har vägts in under hela planarbetet och en separat barnkonsekvensanalys har gjorts inför granskning av detaljplanen.

Avtal och genomförande

I planbeskrivningen anges att flertalet ledningar påverkas av den planerade bebyggelsen. Då ledningar ofta behöver hanteras fastighetsrättsligt i genomförandet av detaljplanen understödjer Lantmäteriet att kommunen beaktar dessa i sin planläggning av området.

Tekniska nämnden påtalar att samtliga föreslagna åtgärder inom och utanför planområdet bekostas av kommunen och att medel behöver anslås av kommunen för detta inför antagande av detaljplanen. Nämnden efterfrågar att genomförandebeskrivningen förtydligas avseende ansvarsfördelning för kostnader och genomförande av planens olika delar. Nämnden vill särskilt påpeka att kommunens ansvar som fastighetsägare och kommunal organisation vid dagvattenhantering.

Enligt tekniska nämnden kan befintliga ledningar komma att behöva flyttas såväl lägesmässigt som höjdmässigt beroende vad detaljplanen innebär för respektive ledningsområde. Förprojektering och kostnadskalkyl för flytt av befintliga va-ledningar och el-luftledning efterfrågas inom projektet. Värmeledningarna inom planområdet har särskilda förutsättningar. E-område i nordvästra hörnet av plankartan föreslås innehålla tekniska anläggningar, däribland transformatorstation. Nämnden poängterar att ledningsägarnas krav på ledningsrättsbredd och läge (inklusive djup i mark) inom planområdet bör beaktas vid planläggning. Nämnden påpekar även att Ekerövatten AB äger kommunens VA-nät som förvaltas av Roslagsvatten AB. Ändring av marknivå kan föranleda flytt av befintliga ledningar. Flytt av befintliga ledningar och kulvertering av befintligt svackdike inom planområdet bekostas av den som initierar flytten. Ledningsägaren ansvarar för kravställning gällande ledningsbredd mm. vid sådan flytt.

Tekniska nämnden efterfrågar förprojektering inklusive eventuellt behov av entreprenadyta under utbyggnad, höjdsättning, behov av stödmur, fastighetsgränser och tillhörande kostnadsbedömning efterfrågas för föreslagna åtgärder inom planområde GATA vid Bryggavägen innan planen antas. Förprojektering (inklusive höjdsättning) och kostnadsbedömning efterfrågas även inom projektet för gc-vägen som föreslås flyttas i planområdet västra del. Medel för samtliga åtgärder behöver anslås av kommunen.

Vidare ställer sig nämnden frågande till om inte Brygga 1:2 bör inkluderas som berörd fastighet av föreslagna välgångar vid Bryggavägen om åtgärderna inskränker på denna fastighet. Detta bör då räknas upp under fastighetskonsekvenser i genomförandebeskrivningen. Nämnden noterar även att plankartan inte innehåller någon fastighetsindelingsbestämmelse vilket gör avsnitten om fastighetsreglering ottydligt. Om skolmarken avses att styckas av inom genomförandet av detaljplanen kan detta beskrivas inom fastighetskonsekvenser. Därutöver bör genomförandebeskrivningen kompletteras med beskrivning om hur avfallshantering skall ske vid skolbyggnaden.

Tekniska nämnden anser även att genomförandebeskrivning för utbyggnad inom kvartersmark skola behöver tas fram för att beskriva bevarandet av utpekade naturvärden under utbyggnadsfasen och en skötselplan bör tas fram för samma mark för att bevara naturvärden över tid, anser nämnden. Medel för skötsel av naturvärden behöver anslås av kommunen.

Planeringsenhetens svar

Befintliga ledningar inom planområdet som påverkas av detaljplanen kommer att beaktas. Se genomförandebeskrivningen.

Genomförandebeskrivningen har förtydligats avseende ansvarsfördelning och kostnader. Medel ska anslås i samband med detaljplanens antagande.

Flytt av befintliga VA-ledningar väntas inte bli aktuellt. Offert för flytt av el-luftledning har beställts. Förprojektering och kostnadsbedömning har gjorts för föreslagna åtgärder inom områdena GATA och GÅNG i detaljplanen. Medel ska anslås i samband med antagande av detaljplanen.

Föreslagna åtgärder på Bryggavägen kan enligt förprojekteringen genomföras utan intrång på Brygga 1:2, varför fastigheten lämnats utanför detaljplanen. Flytt av odlingsverksamhetens utfart genomförs utanför plan genom avtal mellan kommunen och fastighetsägaren. Nybildning av en egen fastighet för kvartersmarken (skola) kan ske i överensstämmelse med detaljplanen. Någon fastighetsindelingsbestämmelse bedöms dock inte nödvändig.

Planbeskrivning och genomförandebeskrivning har justerats avseende avfallshantering samt skydd av naturvärden under byggskedet. Skötselplan ska tas fram inför detaljplanens antagande och kostnadsbedömning redovisas.

Plankarta

Barn- och utbildningsnämnden förespråkar en så flexibel detaljplan som möjligt. Detta är för nämnden fördelaktigt då det ger handlingsfrihet i utformningen, utifrån föränderliga behov.

Även KRF ser det som fördelaktigt med en så flexibel detaljplan som möjligt och vill lyfta några synpunkter som ytterligare skulle kunna bidra med detta. Om det är aktuellt med en F-9 skola med inkluderat A-spår och grundsärskola anser rådet att tydliga avgränsningar för de olika behoven och åldersgrupperna, så som låg-, mellan- och högstadium samt A-spår och grundsärskola bör skapas. Därav önskar rådet att möjligheten finns att anlägga två separata huskroppar för att tydligare tillgodose de olika behoven. Alternativt kan skolan byggas i vinkel så att avgränsande miljöer skapas. I det fall grundsärskola och A-spår inkluderas i den nya Ekebyhovsskolan önskar rådet en separat utredning för att så långt som möjligt kunna tillgodose dessa elevers särskilda behov. KRF bidrar gärna med representation i en framtida process avseende detta. KRF anser att idrottshallens placering inte utgör något hinder för verksamheten. Avseende skolbyggnaderna så ser de i stort ut att möta kommunens framtida behov i och med kommande bebyggelse vilket vi ser som positivt. KRF ställer sig positivt till detaljplanen och välkomnar en ny skola på Bryggavägen.

Enligt byggnadsnämnden bör bestämmelsen F1 som anger att fasad ska utformas i huvudsakligen tegel, istället formuleras som "fasader" för att undvika tveksamheter. Dessutom bör eventuellt en andel anges, exempelvis 51 procent. Eventuellt bör även färg på tegel regleras, menar nämnden. Det står rödgula nyanser i gestaltningsprogrammet, men det är inte uppföljt i planbestämmelserna. Vidare undrar byggnadsnämnden om bestämmelsen *SKOLA* inte borde anges som *skoländamål* och hur bedömningen blir om exempelvis parkering eller lektya föreslås. Nämnden anser även att det behöver illustreras på situationsplaner med angiven storlek på ytor och antal platser, hur p-platser och 450 cykelparkeringar ska få plats.

Fastighetsägarna till Ekebyhov 1:523 menar att de är vi ytterst tveksamma till om de planritningar som kommunen hänvisar till stämmer överens med hur deras fastighetsgräns i norr verkligheten är dragen. Enligt sakägarna ser det på ritningarna ut som att gränsen är dragen helt parallellt med Bryggavägen, medan den i verkligheten ligger mer i linje med hur bostaden är placerat på tomten (diagonalt). Om det blir verklighet av förslaget skulle stora delar av sakägarnas tomt behöva nyttjas, där flera fruktträd, som har sitt ursprung från handelsträdgårdens dagar är belägna.

Tekniska nämnden anser att plankartan bör inkludera det faktiska markintrång som krävs väster om idrottshallen för utbyggnad och skötsel av byggnaden. Detta efterfrågas då jordschakt, släntning och trädffällning mm inom en radie av ca 30 m väster om fasadliv är troligt. Nämnden menar även att det saknas planstöd för att stänga befintlig utfart från Brygga 1:2 där busshållplatserna föreslås. Om detta lämnas ohanterat inom planarbetet riskeras att utbyggnad av busshållplats och breddning av gc-väg vid Bryggavägen ej kan genomföras enligt illustrationsplan. Nämnden noterar även att illustrerad gc-väg väster om Bryggavägen, norr om planområdet är önskvärd men saknar planstöd i angränsande byggnadsplan. Tekniska nämnden samt Byggnadsnämnden påpekar även att föreslagen utfart från personalparkering mot Bryggavägen som visas i illustrationsplanen saknar stöd i plankartan. Tekniska nämnden menar att om angöring till parkering avses ske via närliggande gemensamhetsanläggning och utfart inom Ekebyhov 1:586 behöver denna utfart troligen byggas om och befintlig gemensamhetsanläggning (Ekebyhov ga:11) omprövas. Vidare har tekniska nämnden svårt att se hur föreslagna funktioner i form av angöringsytor, övergångsställen, hastighetsdämpande åtgärder, busshållplats samt breddning av gc-väg längs Bryggavägen skall få plats inom planlagt område för GATA.

I planbestämmelserna bör gångväg och cykelväg sammanfogas då det är samma område i plankartan. Gc-väg genom skolområdet förutsätts planläggas enligt enhetens krav.

Befintligt dike längsmed Bryggavägen och avvattning från skogspartiet väster om planområdet behöver planstöd i plankartan och behöver dimensioneras för 100-årsregn. Tekniska nämnden efterfrågar u-område för befintliga dagvattenlösningar samt el-, va-, tele och värmeledningar inom planområdet.

Ägarna till Ekebyhov 1:392 anser att skolgårdens hårdgjorda ytor i större utsträckning än vad som visas i planillustrationen borde ha ett avstånd till allén och att detta borde regleras i planbestämmelserna. Fastighetsägarna är vidare negativa till att den nord-sydliga gång- och cykelvägen som mynnar i allén ska flyttas så nära deras fastighetsgräns. De hänvisar till att i naturvärdesinventeringen har både brynet och ängen blivit klassade med naturvärdesinnehåll. Ägarna menar att enligt information från planeringsenheten ska ytan fungera som fördröjningsyta för dagvatten, men att det i dagvattenutredningen beskrivs att infiltrationen i de nedre delarna av planområdet är obefintlig. Dessa fuktiga delar lämpar sig, enligt fastighetsägarna, inte heller som vistelseytor då de tål slitage mycket dåligt. Utanför skolområdet, i Ekebyhovsparken finns stora ytor som är spännande och fina och kan fungera bra för barnens vistelse. Fastighetsägarna anser att den föreslagna gångvägens avstånd mot bryn och fastighetsgräns bör utökas och helst att befintlig dragning bibehålls.

Planeringsenhetens svar

I detaljplanens regleras det som planeringsenheten anser nödvändigt att reglera för att t ex god gestaltning och tillräcklig friyta ska säkerställas. Planområdet utgörs av en känslig plats med höga natur- och kulturvärden, vilket medför att planen inte kan göras alltför flexibel utan att dessa höga värden riskeras. Att ha hela skolverksamheten samlad i en byggnad är ett önskemål från fastighetsenheten och barn- och utbildningsförvaltningen. I nuvarande förslag har skolbyggnaden delats upp i två sammanhängande volymer. Att byggnaden uppförs i vinkel skulle dock medföra större påverkan på kulturmiljövärdena. En byggnadsplacering och utformning som innebär avgränsningar av skolgården riskerar dessutom att få negativa konsekvenser för barnens tillgång till gården. En sammanhängande skolgård bedöms därav generellt sett vara bäst för barn. Där behov finns av avgränsning, tex vid grundsärskolans gård, möjliggör detaljplanen detta genom föreslagen placering längst i öster. Under planarbetet har synpunkter från personal på Ekebyhovsskolan (inkl. grundsärskolan) inhämtats och vägts in vid utformning av detaljplanen. Ytterligare diskussion kring utformning och anpassning är möjlig i projekterings- och bygglovskedena.

Utformningsbestämmelserna har justerats inför granskningsskedet. Bestämmelsen SKOLA är förenlig med Boverkets formulering av planbestämmelser. Inom denna bestämmelse ryms olika undervisningsverksamheter, men även ytor för parkering och lek. Illustrationsplanen har kompletterats med cykelparkering.

Den grundkarta som ligger till grund för plankartan är framtagen inför samrådet av detaljplanen och innehåller gällande fastighetsgränser. Det är dock inte ovanligt att det som upplevs som tomtgräns inte alltid överensstämmer med den faktiska fastighetsgränsen. Ingen del av fastigheten Ekebyhov 1:523 tas i anspråk.

Plangränsen har justerats kring idrottshallen så att markintrånget ryms inom planområdet. Att ett område på 30 m skulle behövas för schaktning, släntning och trädfällning ser planeringsenheten varken vara motiverat eller möjligt på platsen. Enligt byggnadstekniskt kunnig handläggare på bygglovenheten räcker ett avstånd på 5 m till plangräns för att byggnaden ska kunna uppföras. Byggnaden föreslås uppföras på en känslig plats, vilket förutsätter att hänsyn tas även vid byggnation.

Omdragning av utfarten från Brygga 1:2 löses genom avtal mellan kommunen och fastighetsägaren. Plankartan har justerats avseende utfarten i planområdets östra del. En förprojektering har genomförts för Bryggavägen, inkl. busshållplats, gc-bana samt diken. Användningsgränsen mellan område för GATA och kvartersmark har justerats i plankartan. Samtliga åtgärder som föreslås för Bryggavägen ryms inom område för GATA.

Benämningarna CYKEL och GÅNG har ersatts med GÅNG₁ – Gång- och cykelväg. GC-vägen kommer att anläggas enligt anvisningar i kommunens gång- och cykelvägsplan (2015-2030).

Föreslagen hantering av dagvatten innefattar avvattnning från skogsområdet väster om planområdet, samt befintligt dike längs Bryggavägen. Samtliga åtgärder utgår från 100-årsregn. U-områden för ledningar finns inom kvartersmark i plankartan.

Planbestämmelse som reglerar markens hårdgöringsgrad har införts närmast Björkuddsvägen. De ytor väster om befintlig gc-väg som genom en flytt av gc-vägen föreslås ingå i skolområdet, behövs som friyta på skolgården, men även som fördröjning av dagvatten. Även om infiltrationsmöjligheterna är begränsade, kan ytan genom att utformas som en nedsänkt gräsyta, fördröja dagvatten vid kraftigare regn. Ett avstånd på ca 13 m kommer, efter flytt av gc-vägen, att finnas mellan gc-vägen och gränsen mot sakägarnas fastighetsgräns. Mellan gc-vägen (på den omdragna sträckan) och skogsbrynet kommer ett avstånd på 3-10 m meter finnas.

Övriga frågor

Lantmäteriet påpekar att Bryggavägen omfattas av en byggnadsplan, där huvudmannaskapet är enskilt. Samtidigt noterar Lantmäteriet att kommunen äger fastigheten Ekebyhov 1:394, inom vilken vägen är belägen, och har därför svårt att avgöra hur huvudmannaskapet för vägen ser ut idag. Mot denna bakgrund skulle det enligt Lantmäteriets mening vara bra ifall det framgår vem som sköter vägen idag och hur (en eventuell) ändring till kommunalt huvudmannaskap påverkar detta. Skulle till exempel resterande delar av Bryggavägen fortsatt vara enskild, och hur skulle det förhålla sig det till den kommunala sträckan?

Ekerö Munsö hembygdsförening hänvisar till att det i Kulturmiljöanalysen anges att utgångspunkten för yttrandet ska vara en skola för ca 500 elever men planförslaget anger att det är en skola för upp till 900 elever som ska byggas, dvs en dubbelt så stor skola. Planområdet börjar ca 1 km från Ekerö centrum, inte 2 km som det anges i analysen.

Planeringsenhetens svar

Kommunen har idag huvudmannaskap för hela Bryggavägen. Att detaljplanen anger kommunalt huvudmannaskap innebär därav ingen förändring jämfört med nuläget. Planhandlingarna har förtydligats avseende huvudmannaskap för Bryggavägen.

Planeringsenheten beklagar faktafelen avseende antal elever och avstånd till Ekerö centrum. Vad gäller antalet elever så har byggnadens föreslagna storlek såväl som skolområdets utbredning inte ändrats under planprocessens gång. Med andra ord har kulturmiljöanalysens bedömning utgått ifrån det aktuella planförslagets omfattning.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas inkomna synpunkter. Planeringsenhetens kommentarer och ställningstaganden redovisas, ovan, efter varje ämne i kursiv stil sid 1-25. Samtliga yttranden samt bilagor finns i sin helhet att ta del av hos planeringsenheten.

Statliga myndigheter**Länsstyrelsen i Stockholms län**

Länsstyrelsen har i sin roll att samordna statens intressen, tagit del av synpunkter från Trafikverket 27 januari 2020. Luftfartsverket och Swedavia har underrättats om planförslaget. De har inte lämnat något yttrande vid tidpunkten för detta samrådsyttrande.

Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen bedömer att föreslagen utformning av planen riskerar att medföra att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs, att en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen saknar en motivering till kommunens bedömning att planförslaget inte medför överskridande av gällande miljö kvalitetsnormerna för vatten, och vilket underlag som ligger till grund för bedömningen. Länsstyrelsen vill också se ett förtydligande kring om infiltration av renat dagvatten kan behövas. Kommunen behöver även så långt det är möjligt säkerställa de föreslagna dagvattenåtgärderna i plankartan som krävs för att följa miljö kvalitetsnormerna. Det är oklart om det går transporter med farligt gods till tankstationen på Bryggavägen, och om hänsyn i sådant fall har tagits till det. Kommunen behöver också tydliggöra i planbeskrivningen om större uppfyllnader avses göras och om hänsyn har tagits till det vid planens utformning så att det inte finns någon risk

för skred. Även förtydligande gällande risk för lösa block behöver göras i planbeskrivningen. Kommunen behöver tydliggöra i planbeskrivningen hur området påverkas av ett 100-årsregn med klimatfaktor 1,25 och om nödvändigt även ge förslag om riskreducerande åtgärder. Om dessa problem kvarstår vid ett antagande kan Länsstyrelsen komma att ta upp planen för prövning enligt 11 kap. 10 § PBL. Planen kan då komma att upphävas enligt 11 kap. 11 § PBL.

Länsstyrelsen har även rådgivande synpunkter gällande jordbruksmarken, kulturmiljön, buller kopplat till barnperspektivet samt skyddsvärda träd. Vi ger även medskick gällande artskyddsförordningen och biotopskydd.

Prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Av 11 kap. 11§ PBL följer att Länsstyrelsen ska upphäva en kommuns beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan om det enligt 10 § andra stycket kan antas att beslutet innebär bl.a. att ett riksintresse inte tillgodoses eller att miljökvalitetsnormer inte följs eller att en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till människors hälsa. Synpunkterna nedan syftar till att ge kommunen underlag, råd och synpunkter inför nästa skede i planprocessen. Kommunen får på så sätt möjlighet att förtydliga och/eller komplettera planförslaget, så att ett statligt ingripande kan undvikas.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Dagvattenutredningen (WRS 2019) föreslår bra åtgärder för dagvattenhantering. Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller ett acceptabelt resonemang omkring dagvattenhanteringen. Resonemanget kring påverkan på miljökvalitetsnormerna behöver dock utvecklas och utgå från kriterier som knyter an till miljökvalitetsnormernas kvalitetsfaktorer. Kommunen bedömer (planbeskrivningen, sidan 8) att planförslaget inte medför överskridande av gällande miljökvalitetsnormer. Länsstyrelsen saknar dock i planbeskrivningen en motivering till denna bedömning och vilket underlag som ligger till grund för den. Detta behöver tillkomma inför granskning. I dagvattenutredningen (WRS 2019) och planbeskrivningen saknas resonemang mellan förekomst av markföroreningar och miljökvalitetsnormerna för vatten. Planområdet ligger i direkt anslutning till grundvattenförekomsten Tullingeåsen-Ekebyhov-Riksten. Länsstyrelsen vill därför i planbeskrivningen se ett förtydligande kring om infiltration av renat dagvatten kan behövas, då marken (tidigare åkermark och plantskola) har något förhöjda halter metaller och bekämpningsmedel. Kommunen behöver även så långt det är möjligt säkerställa de föreslagna dagvattenåtgärderna i plankartan som krävs för att följa miljökvalitetsnormerna.

Hälsa och säkerhet

Transporter av farligt gods

SÅIFA tankstation är belägen öster om planområdet. Kommunen har inte redovisat om transporter med farligt gods till tankstationen går på Bryggavägen intill planområdet. Om så är fallen behöver det framgå av planbeskrivningen till granskningsskedet. Kommunen behöver då även redovisa för konsekvenserna som en olycka kan medföra på planområdet samt införa skyddsåtgärder om dessa kan minska konsekvenserna för en eventuell olycka.

Markstabilitet

I PM geoteknik (Structor, 2019-06-14, sidan 9) konstateras att risken för skred är begränsad så länge inte större uppfyllnader utförs, vilket i sådant fall behövs beräknas ur stabilitetssynpunkt. Kommunen behöver tydliggöra i planbeskrivningen om sådana större uppfyllnader avses göras och om hänsyn har tagits till det vid planens utformning så att det inte finns någon risk för skred. PM Geoteknik (Structor, 2019-06-14, sidan 7) tar även upp att det finns en del block i planområdet. Länsstyrelsen bedömer att kommunen till granskningsskedet behöver tydliggöra i planbeskrivningen att inte lösa block finns kan orsaka en risk för människors hälsa.

Översvämning och skyfall

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver tydliggöra i planbeskrivningen hur området påverkas av ett 100-årsregn med klimatfaktor 1,25 och om nödvändigt även ge förslag om riskreducerande åtgärder. Kommunen behöver redovisa var vattnet tar vägen och ansamlas vid ett sådant skyfall. Viktigt att beakta för kommunen är att vattnet inte får avrinna så att övriga byggnader och viktig infrastruktur utanför planområdet inte blir översvämmade. Länsstyrelsen vill även passa på att meddela att våra rekommendationer gällande hur risken för översvämning till följd av skyfall behöver hanteras i den fysiska planeringen finns tillgänglig på vår webbplats:

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/tjanster/publikationer/2018/rekommendationer-for-hantering-av-oversvamning-till-foljd-av-skyfall.html>

Rådgivande synpunkter

Samrådet ska syfta till att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och att ge möjlighet till insyn och påverkan. Utöver synpunkter på de statliga ingripandegrunderna ska länsstyrelsen särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL. Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i plan- och bygglagen, om det behövs från allmän synpunkt. Kommunen bör med hänsyn till synpunkterna fundera över om och hur planens utformning eventuellt kan ändras.

Jordbruksmark

Enligt Plan- och bygglagens 2 kap 2§ ska markområden användas för det eller de ändamål som är mest lämpligt. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Bestämmelsen om hushållning med jordbruksmark i 3 kap. 4§ miljöbalken gäller.

I planbeskrivningen (sidan 7) konstaterar kommunen att genomförandet av detaljplanen innebär att brukningsvärd jordbruksmark med högre avkastning än medelförhållandena i länet tas i anspråk. Kommunen konstaterar även att planförslaget med ny skola i Ekebyhov bedöms nödvändigt för att tillgodose väsentligt samhällsintresse. Planförslaget bedöms därför vara förenligt med 3 kap MB.

Länsstyrelsen håller med kommunen om att detaljplanen medger att brukningsvärd jordbruksmark avses tas i anspråk för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse. Dock anser vi att kommunen tydligare behöver visa på vilka lokaliseringsalternativ som har studerats och motivera den valda lokaliseringen. Detta för att undvika att planen vid en eventuell överklagan hävs. (se t.ex. MÖD-domar P 1188-17, 2017-06-27; P 5481-17, 2018-04-09)

Kulturmiljö

Planområdet ingår i helhetsmiljön som utgörs av Ekebyhofs herrgårdsanläggning och tidigare handelsträdgård och plantskola. Både handelsträdgårdar och det av herrgårdarna präglade landskapet är kulturhistoriska värden särskilt förknippade med Ekerö och har ett stort lokalt kulturhistoriskt värde. Planförslaget innebär att visuellt och funktionellt samband mellan den före detta handelsträdgårdens olika delar försvagas. Därtill försvåras läsbarheten av herrgårdsanläggningens relation till omgivande jordbrukslandskap samt kopplingen mellan herrgård, allé och Mälaren. Länsstyrelsen anser att rekommendationerna avseende gestaltningsmässiga principer i kulturmiljöanalysen bör följas vid ett genomförande av planen. Däremot är det svårt att även med sådana principer kompensera för den negativa påverkan som uppstår vid ett genomförande av planen. Länsstyrelsen vill påminna om rekommendationer som fastställts i den kulturmiljöanalys som Ekerö kommun lät beställa av Stockholms läns museum år 2008 som ett led i utvecklingen av Ekebyhovsområdet. Där i fastställs bland annat att vid "eventuellt tillkommande bebyggelse och förändringar kring och inom hela Ekebyhovsområdet skall höga krav ställas på anpassningen till kulturmiljön. Tillkommande bebyggelse inom området bör förläggas i historiska lägen för bebyggelse." Länsstyrelsen anser att riktlinjerna i kulturmiljöanalysen från 2008 ligger i linje med hänsynen till landskapsbild, kulturvärden och intresset för god helhetsverkan som ska eftersträvas enligt 2 kap. 6 § PBL. Av denna anledning bör kommunen överväga om en alternativ lokalisering av skolan bättre skulle bevara området kulturhistoriska värden.

Barnperspektivet

I bullerutredningen (Åkerlöf Hallin Akustikkonsult AB, 2019) konstateras att på vissa av skolans uteytor är ekvivalentnivåerna över 50 dB(A). De trafikuppgifter som har använts i bullerutredningen är uppräknade till år 2030 och omfattar Bryggavägen. Planområdet omgärdas på tre håll av vägar med biltrafik. Det är oklart om samtliga vägar har tagits i beaktande i bulleranalysen. Det är även oklart om terrängen i planområdet har tagits i beaktande. Detta borde klargöras så att kommunen får möjlighet att vid behov vidta lämpliga åtgärder.

Skyddsvärda träd

Särskilt skyddsvärda träd är ovanliga i vardagslandskapet och bör alltid bevaras. Mer information om hur träd skyddas hittas i "Standard för skyddande av träd vid byggnation" av Östberg och Stål, samt i länsstyrelsens broschyr "Skydda träden vid arbeten - Länsstyrelsen i Stockholms län":

https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6b32b8ec162bd970d6b266d8/1526068_753283/trad-gravning.pdf

Om skyddsvärda träd ändå måste avverkas bör det först säkerställas att trädet inte hyser håligheter eller är hemvist åt skyddade arter.

Frågor av betydelse för planens genomförbarhet**Artskyddsförordningen**

Som framgår i planbeskrivningen förekommer fladdermöss inom planområdet. Alla fladdermöss och deras fortplantningsområden och viloplatser är strikt skyddade enligt 4 §-artskyddsförordningen (2007:845). Kommunen behöver bedöma om de planerade åtgärderna kan komma att påverka respektive arts bevarandestatus på biogeografisk, nationellt respektive lokal nivå. Om åtgärder riskerar att försvåra upprätthållande av en arts bevarandestatus behöver kommunen beskriva i planbeskrivningen vilka skyddsåtgärder som avses att vidtas för att undvika eller minimera sådan påverkan så att förbuden i artskyddsförordningen inte ska utlösas. Det bör i planbeskrivningen framgå om kommunen delar Ekologigruppens bedömning avseende artskyddet samt om kommunen avser vidta de förslag på skyddsåtgärder som Ekologigruppen föreslår, främst med hänsyn till fladdermusfaunan.

Biotopskydd

Som även framgår i samrådshandlingarna är det förbjudet att skada naturmiljön inom en biotopskyddad allé. Länsstyrelsen vill påtala att det gäller såväl avverkning, kraftigare beskärning samt rotskador exempelvis i samband med närliggande byggnation, som på sikt kan leda till en negativ påverkan på trädens vitalitet.

Trafikverket

Trafikverket har inget att erinra gentemot detaljplaneförslaget.

Statens Geotekniska institut (SGI)

Planområdet ligger i Ekebyhov, sydost om Ekerö centrum, i anslutning till Bryggavägen. Enligt utförda fältundersökningar utgörs området allmänt av ett fastmarksområde i öst med block och berg i dagen. Fastmarkspartiet omges av ett mer låglänt lerområde som sträcker sig söder och västerut fram till höjdpartiet i väst vid Ekebyhovsparken. Sonderingsresultaten indikerar att jordlagerföljden generellt utgörs av mulljord, torrskorpelera ovan lera som övergår i silt och sand ovan grövre friktionsjord på berg. Viss mulljord förekommer i de ytliga jordlagren. Djup till berg varierar mellan ca noll till tolv meter i undersökta punkter. Berget ligger sannolikt ytterligare något djupare i den södra delen där sonderingen avslutats utan att stopp mot berg erhållits. Denna bild förstärkas även av SGU:s underlag.

Angående områdets stabilitet har kommunen i planbeskrivningen kommenterat att "delar av aktuellt utredningsområde beskrivs i den av statliga myndigheter upprättade samlade databasen som beskriver risk för ras, skred och erosion som ett akksamhetsområde... Efter utförda undersökningar konstateras att leran som finns i området är relativt fast med uppmätta skjuvhållfastheter över 20 kPa med en överliggande fast torrskorpa vilket innebär att risker för skred är begränsad så länge inte större uppfyllnader utförs, vilket då behöver beräknas ur stabilitetssynpunkt". SGI noterar att byggnadernas placering ej har fastställts och önskar ett förtydligande avseende planerade förhållanden. Vid utförande av stora uppfyllnader kan det bli aktuellt med kontroll av lokalstabilitet. Krävs det åtgärder eller restriktioner för att stabiliteten för planerade förhållanden ska vara tillfredsställande behöver det utredas nu i planskedet. Vidare vill SGI uppmärksamma på att SGU:s jordartskarta indikerar förekomst av intilliggande bergsslänter i områdets västra delar. I fall detta är aktuellt för planområdet, önskar SGI att även en bedömning av risk för blocknedfall görs av en bergtekniskt sakkunnig och arbetas in i planbeskrivningen.

Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF)

Risker i omgivningen

Inga särskilda risker är kända av räddningstjänsten i närområdet. Möjligheten för elever och personal att cykla eller gå till skolan är goda. Sbff vill belysa vikten av att tidigt i projektet beakta konflikten mellan föräldrar som lämnar barn på skolan med hjälp av bil kontra elever som går eller cyklar till skolan så att en så trafiksäker miljö som möjligt skapas.

Räddningstjänstens möjlighet till insats

Räddningstjänstens insatsmöjligheter bedöms som goda. Objektet är lätt att nå och möjlighet att köra runt finns då tomten är platt. Planen behöver i stycket "tekniska system" kompletteras så att det säkerställs att brandpost om minst 600 l/min finns i närheten.

Psykosocial miljö

Södertörns brandförsvar vill påminna om den risk för brand och annan skadegörelse som tyvärr finns mot offentliga byggnader och inte minst skolor. Varje dag i Sverige brinner det i mellan 1 och 2 skolor (källa MSB och Brandskyddsföreningen). Vi påminner om att tidigt i plan men inte minst kommande byggprocessen beakta möjligheten att skapa en trygg, säker och robust miljö. Det finns många goda exempel på hur detta kan göras genom utformning, materialval och tekniska system. Exempelvis räcker det inte med de regler som finns i byggreglerna om exempelvis larm. Larmet detekterar enbart inomhus medan många av de större skolbränderna anläggs utifrån och därmed kan förhindras och förebyggas genom kameror, fasadlarm och materialval. Vi påminner om att Ekerös kommuns egen säkerhetsavdelning har hög kompetens inom detta område och att brandförsvaret gärna bidrar med våra kunskaper och erfarenheter. Skolan är även en miljö som för några utsatta elever är tuff. Forskning visar att det går att påverka trygghet, mobbning och suicid genom skolans gestaltning. Även detta bör beaktas i ett planeringsskede.

Övrigt

Södertörns brandförsvarsförbund förespråkar sprinkler som en del i brandskyddet. Både som alternativ lösning när man gör avvikelser i det byggnadstekniska brandskyddet och som en del i brandskyddet i de fall där inga avvikelser förekommer. Sprinkler utgör ett bra och kostnadseffektivt skydd mot brand och brandskador. I de fall kommande exploater är kända bör en diskussion ske mellan kommunen och dessa redan i detaljplanskedet för att underlätta en sprinklerinstallation samt minimera kostnaderna.

Trafikförvaltningen

Kollektivtrafik

Planområdet kollektivtrafikförsörjs idag av busslinjerna 303, 342, 350 samt 301. Idag finns det två busshållplatser ca 400 meter från planområdet. Det är positivt att en ny busshållplats planeras in i

anslutning till planområdet. Den nya busshållplatsen anläggs längs Bryggavägen direkt norr om skolbyggnaden och utformas som en s.k. "stopp-plats".

Utformning ny busshållplats

För vidare planering av busshållplatsen är det viktigt att följa Ri-Buss riktlinjer. Det förslag som presenteras i planbeskrivningen på sidan 26, figur 19, bör ses över då det saknas avstånd mellan övergångsställe och buss på ena sidan vägen. Hållplatsläget bör dras fram så att det har 3-5 m avstånd bakom bussen till övergångsstället (se även klipp ur Ri-Buss nedan). I övrigt är det en bra utformning samt gott om utrymme i körfälten vilket är positivt.

Enkel stopp hållplats ska användas där kollektivtrafiken och säkerheten prioriteras. Utformningen medför endast stopp för bil- och cykeltrafiken i samma riktning som den buss som stannat på hållplatsen. Hållplatstypen kan därför användas vid högre biltrafikflöden än den dubbla stopphållplatsen. Hållplatstypen ger en bussprioriterande effekt och är enkel att angöra och är bekväm för stående passagerare eftersom den innebär rak angöring.

Trafikförvaltningen förutsätter att busstrafikens framkomlighet inte blir sämre än idag.

Trafikförvaltningen vill delta i det fortsatta arbetet gällande utformning av den nya busshållplatsen i anslutning till planområdet.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade november 2019) har följande noterats:
För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

PLANBESKRIVNING

Bryggavägen omfattas av en byggnadsplan, en typ av plan där huvudmannaskapet är enskilt. Samtidigt noterar Lantmäteriet att kommunen äger fastigheten Ekebyhov 1:394, inom vilken vägen är belägen, och har därför svårt att avgöra hur huvudmannaskapet för vägen ser ut idag. Mot denna bakgrund skulle det enligt Lantmäteriets mening vara bra ifall det framgår vem som sköter vägen idag och hur (en eventuell) ändring till kommunalt huvudmannaskap påverkar detta. Skulle till exempel resterande delar av Bryggavägen fortsatt vara enskild, och hur skulle det förhålla sig det till den kommunala sträckan?

ÖVRIGA FRÅGOR

I planbeskrivningen anges att flertalet ledningar påverkas av den planerade bebyggelsen. Lantmäteriet understödjer att kommunen beaktar dessa i sin planläggning av området på grund av att ledningar ofta behöver hanteras fastighetsrättsligt i genomförandet av detaljplanen.

Luftfartsverket (LFV)

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot detaljplanen.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Ellevio AB

Ellevio AB har erhållit rubricerad remiss för yttrande och vi har följande synpunkter. Ellevio lokalnät har en 10 kV luftledning i konflikt med planområdet. Ledningen behöver flyttas och förläggas i mark. Ellevio lokalnät förutsätter att plats för ny markförlagd ledning ges i gång- och cykelväg i planens västra sida samt att ny förläggningssväg fram till befintlig luftledning kan realiserars genom u-område i planens kvartersmark längs med Björkuddsvägen. För att försörja ny bebyggelse krävs en ny nätstation. Nätstationen etableras i centrerat läge inom E-område i planens nordvästra hörn. Det är viktigt att myndigheters försiktighetsprincip avseende magnetfält beaktas. E-området ligger nära planerad skolbyggnad och för att inte påverka användningen av skolbyggnaden behövs en justering

av E-områdets och skolbyggnadens inbördes lägen. Kontakta Ellevio lokalnät för avstämning av skyddsavstånd för magnetfält samt för ledningssamordning.

Åtgärder i Ellevios befintliga anläggningar utförs efter beställning till Ellevio samt bekostas av beställare.

Kultur- och Fritidsnämnden

Enligt kommunens kulturmiljöprogram ska ny bebyggelse undvikas i Ekebyhovsdalen och eventuella tillägg bör inte störa utblickar eller inkräkta på slottets dominans. Rekommendationen är därför att:

- byggnaderna bör anläggas på ett tillräckligt avstånd från allén så att inte värdena förstörs.
- stängsel och belysning i närheten av allén bör undvikas och där de anläggs få en medveten gestaltning.
- gräs- och grusytor närmast allén ska prioriteras som ytmaterial
- utgångspunkten ska vara ett lantligt formspråk och urban utformning ska undvikas vid anläggande av byggnader och skolgård genom att följa landskapets topografi och naturliga former i landskapet.

Under förutsättning att värdefulla delar av området med arboretum inte raderas utan att planering sker med hänsyn till detta finns stora förutsättningar att restaurera arboretumet och lyfta fram bevarade strukturer. I samband med detta bör ett långsiktigt kulturhistoriskt inriktat vårdprogram för mark, park och trädgård utarbetas inkluderande återskapande, återplantering och användning av historiskt växtmaterial samt vård och underhåll. Syftet är att lyfta fram Ekebyhovsparkens trädgårds- och parkhistoriska värden och förstärka miljöns upplevelsemässiga värden. Detta arbete bör kunna ske parallellt och i samarbete med skolan och bidra till skolans undervisning om såväl historiska skeenden, friluftsliv, näringsliv samt i övrigt långsiktigt hållbara frågor inom natur, miljö och kultur. Nämnden instämmer i miljökonsekvensbeskrivningens förslag på åtgärder: *En övergripande plan för utformning av Ekebyhovsdalen och planerade aktivitetsområden skulle vara till hjälp för att kunna överblicka de kumulativa effekterna för landskapsbild och jordbruksmark.(sid56)*

För att skolan ska påminna om traditionella lador i sitt formspråk och lyfta fram och samspela med jordbrukslandskapet är sadeltak samt ytskikt i trä, företrädesvis rödmålat mer lämpligt. Planen innehåller en fullstor idrottshall om 1550 kvadratmeter vilket är ett mått som de flesta konceptlösningar rymmer inom. Med hänsyn till den nya läroplanen med utökad idrott på schemat och den i övrigt stora efterfrågan på tider i idrottshallar är det viktigt att byggnationen av dessa har högsta prioritet vid tidsplaneringen. Det är viktigt att man i planskedet inte blir verksamhetsspecifik inom området idrott och lek. Detta gör det svårare att göra kloka val i frågan om behov, omvärldsanalys och driftsmöjligheter när det gäller aktivitetsytor och ger en låsningseffekt när man väl ska ta detaljbesluten.

Nämnden förutsätter att trafikfrågan löses på ett säkert och genomtänkt sätt så att tillströmningen av barn och unga, som nyttjar olika färdssätt, från olika delar av kommunen ges tillgång till fritidsverksamheter inom området.

Med hänsyn tagen till de ovan nämnda rekommendationerna vid anläggande och gestaltning bedöms områdets natur- och kulturmiljö vara en tillgång och inte ett hinder vid anläggandet. Barn och unga ges möjlighet till en vacker, naturlig, inspirerande och historisk skolmiljö.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden vill framföra följande synpunkter till samråd detaljplan för ny skola Bryggavägen:

- Samtliga föreslagna åtgärder inom och utanför planområdet bekostas av kommunen och medel behöver anslås av kommunen för detta inför antagande av detaljplanen.
- Faktiskt markintrång för utbyggnad av idrottshall bör ingå i planområdet.
- Genomförandebeskrivning och skötselplan efterfrågas för bevarande av naturvärden inom skolområdet.

- Närliggande skogspartier föreslås av nämnden planläggas som park. Dialog om detta efterfrågas av nämnden i fortsatt planläggning
- Nämnden efterfrågar förprojektering inklusive höjdsättning, behov av stödmur, fastighetsgränser och tillhörande kostnadsbedömning efterfrågas för föreslagna åtgärder inom planområde GATA vid Bryggavägen.
- Nämnden ställer sig frågande till behovet att bygga ut en avgränsad sträcka av ett regionalt gc-nät.
- Planstöd saknas för att stänga en utfart från Brygga 1:2 (Alverbäcks blommor). Ny utfart öster om skolbyggnaden stöds inte samrådsversion av plankartan.
- Nämnden ställer sig starkt negativ till förslag att (utanför planområdet) stänga av Björkuddsvägen för fordonstrafik mellan skolområdet och Bryggavägen. Parallell gc-väg alternativt parkväg föreslås vid samma sträcka.
- Gc-väg genom skolområdet förutsätts planläggas enligt nämndens krav.
- Personalparkeringstal om 0,5 önskar nämnden justeras uppåt, vidare efterfrågar besöksparkering om 10-15 platser. Köbildning kan komma att ske på Bryggavägen vid hämta-/lämnaytan.
- Befintligt dike längsmed Bryggavägen och avvattning från skogspartiet väster om planområdet behöver planstöd i plankartan och behöver dimensioneras för 100-årsregn.
- Ledningsägare till befintliga el-, va-, tele och värmeledningar inomlägesmässigt som höjdmässigt beroende vad detaljplanen innebär för respektive ledningsområde. Den som initierar flytten bekostar vanligen flytten.
- Beskrivning tillhörande avfallshanteringen och miljöstation behöver förtydligas. Kommunens rekommendationer för avfallshantering skall användas här.
- Nämnden vill särskilt påpeka att kommunens ansvar som fastighetsägare och kommunal organisation vid dagvattenhantering.

Tekniska nämnden synpunkter på handlingarna utvecklas här nedan:

Byggnader: Planförslaget innebär utbyggnad av skolbyggnad i tre våningar om ca 11 000 kvm BTA för 900 elever och ca 80–120 personal samt en idrottshall om ca 1800 kvm BTA på jordbruksmark och skogsmark. Nämnden anser att plankartan bör inkludera det faktiska markintrång som krävs väster om idrottshallen för utbyggnad och skötsel av byggnaden. Detta efterfrågas då jordschakt, släntning och trädfällning mm inom en radie av ca 30 m väster om fasadliv är troligt.

Natur och parkmiljö: Befintligt arboretum med flera äldre träd och ovanliga växter och biotoper föreslås till stor del ingå i skolgården där växtlighet och skolans utomhusaktiviteter på olika sätt kan samverka. Nämnden ser en stor risk att slitage på befintlig natur inom planlagt skolområdet kommer medföra att höga naturvärden inom skolområdet kan gå förlorade då området kommer utsättas för hög belastning och slitage. Det finns även en risk att äldre träd med högt naturvärde anses som riskträd och därmed tas bort i samband med att skolan tas i bruk. Det är oklart hur naturvärden inom skolområdet skall bevaras i nuvarande planbeskrivning. Genomförandeplan och skötselplan bör tas fram för iordningställande och skötsel av naturvärden inom planlagt skolområde. Nämnden vill även framföra behovet av att värna om kommunens anslutande naturmark som inte ingår i planområdet enligt samrådsförslaget. Denna naturmark kommer att liksom naturmarken inom skolmiljön att utsättas för ökad belastning av skolungdomar som kommer att röra sig väster och öster om skolområdet. Samma tendens har observerats vid kommunens övriga skolor. Genom att planlägga anslutande skogsmark som park ges kommunen större möjlighet att sköta marken utifrån de ökade krav och ökade slitage som skolverksamheten kommer att innebära för skogsmarken. Förslagsvis kan skogen skötas som en slottspark genom anläggande av parkvägar mm. Tekniska nämnden efterfrågar fortsatt dialog om detta med Teknik-exploateringsenheten efterfrågas i planprocessen. Medel för denna skötsel behöver anslås av kommunen.

Vägar, Bryggavägen: Tillfart till skolan föreslås ske från Bryggavägen dels genom en hämta-/lämna fil parallellt med Bryggavägen samt en in/utfart till en personalparkering. Befintligt övergångsställe i kurvan tas bort och ersätts med två nya, ett vid idrottshallen i väster och ett framför skolan, båda övergångsställen förses med hastighetssänkande åtgärder. På Bryggavägen vid skolbyggnaden anläggs busshållplats på körbanan i respektive riktning som dessutom verkar hastighetssänkande. Befintlig gc-väg norr om Bryggavägen föreslås breddas till en gångväg om 2,5 m och en cykelbana om 4 m för att uppnå regional standard. Hastigheten på Bryggavägen föreslås sänkas till 30 km/tim. Nämnden har svårt att se hur alla dessa funktioner skall få plats inom planlagt område för GATA. Nämnden noterar att föreslaget att bygga en regional gång- och cykelväg inom planområdet innebär en fragmenterad utbyggnad av ett regionalt gc-vägnät som inte ansluter till vägnät av samma standard varken norr eller söder om planområdet. Förprojektering inklusive eventuellt behov av entreprenadyta under utbyggnad, stödmurar, höjdsättning, fastighetsgränser mm samt kostnadsbedömning av välgångsgränderna efterfrågas innan planen antas. Medel för denna ombyggnad behöver anslås av kommunen. Vidare noterar nämnden att planstöd saknas för att-stänga befintlig utfart från Brygga 1:2 där busshållplatserna föreslås. Om detta lämnas ohanterat inom planarbetet riskeras att utbyggnad av busshållplats och breddning av gc-väg vid Bryggavägen ej kan genomföras enligt illustrationsplan. Nämnden noterar även att illustrerad gc-väg väster om Bryggavägen, norr om planområdet är önskvärd men saknar planstöd i angränsande byggnadsplan (0125-P87/1105). Det är oklart vilken kapacitet som föreslagen hämta-/lämna yta mellan skolbyggnaden och idrottshallen har. Nämnden noterar en risk för köbildning på Bryggavägen intill ytan under rusningstid vilket kan ha stor inverkan på trafiksituationen i området.

Vägar, Björkuddsvägen: Denna väg ligger utanför planområdet men föreslås i planbeskrivningen stängas för fordonstrafik från skolområdet och österut till Bryggavägen genom lokal trafikföreskrift. Nämnden ställer sig som fastighetsägare och väghållare för denna väg starkt negativ till detta förslag då detta innebär att utbudet av tillgängliga vägar mellan Ekebyhov/Väsby och Bryggområdet/ Jungfrusund/Gällstaö kraftigt minskar. Fastighetsägare och verksamheter längsmed denna väg kommer att påverkas negativt föreslagen åtgärd. Vägen trafikeras även av skolbuss. Vidare kan avlastning inte ske från övriga vägnätet vid behov genom denna åtgärd. Det saknas även vändmöjlighet på denna väg vilket då skulle behöva projekteras, bekostas och iordningställas inom projektet för skolutbyggnaden. Nämnden förespråkar istället att en parkväg/gc-väg anläggs parallellt med allén mellan Bryggavägen och skolområdet som då skulle förse skolbarnen med en trygg skolväg. Medel för denna utbyggnad behöver anslås av kommunen. Vägar, gångväg, cykelväg: Befintlig gc-väg över åkermarken mellan Bryggavägen och Björkuddsvägen föreslås flyttas västerut, längsmed skogsbrynet. I planbestämmelserna bör-gångväg och cykelväg sammanfogas då det är samma område i plankartan. Nämnden förutsätter att vägområdet innefattar 3,25 m vägbana+0,25 m stödremsa på båda sidor samt avrinning i form av dike eller annat från vägen. Förprojektering (inklusive höjdsättning) och kostnadsbedömning för denna gc-väg efterfrågas inom projektet. Medel för denna ombyggnad behöver anslås av kommunen.

Parkering: Personalparkering om ca 60 platser (p-tal: 0,5) samt last och vändyta föreslås öster om skolbyggnaden. Cykelparkering anordnas mellan skolbyggnad, idrottshall och Bryggavägen. Nämnden anser att parkeringsnorm om 0,5 är något snävt tilltaget och yrkar på högre tal. Vidare efterfrågar nämnden att området förses med besöksparkering om ca 10-15 platser då inte enbart skolpersonal kan förväntas vistas i skolan dagtid. Hur besöksparkering skall ske vid skolavslutning eller större evenemang är oklart. Nämnden noterar att föreslagen utfart från personalparkering mot Bryggavägen som visas i illustrationsplanen saknar planstöd i plankartan. Om angöring till parkering avses ske via närliggande gemensamhetsanläggning och utfart inom Ekebyhov 1:586 behöver denna utfart troligen byggas om och befintlig gemensamhetsanläggning (Ekebyhov ga:11) omprövas. Nämnden vill även påpeka att antalet så kallade bilmopeder ökar inom kommunen och parkeringsbehov för detta har uppstått vid flera av kommunens befintliga skolor.

u-områden: I plankartan har flera u-områden avsatts för att tillgodose fjärrvärme, tele, el, vatten- och avlopp mm. E-område i nordvästra hörnet av plankartan föreslås innehålla tekniska anläggningar, däribland transformatorstation. Nämnden vill här poängtera att ledningsägarnas krav på ledningsrättsbredd och läge (inklusive djup i mark) inom planområdet bör beaktas vid planläggning. Nämnden vill påpeka att Ekerövatten AB äger kommens VA-nät och förvaltas av Roslagsvatten AB. Nämnden vill här framföra att ändring av marknivå kan föranleda flytt av befintliga ledningar. Flytt av befintliga ledningar bekostas av den som initierar flytten. Förprojektering och kostnadskalkyl för flytt av befintlig valedningar och el-luftledning efterfrågas inom projektet. Värmeledningarna inom planområdet har särskilda förutsättningar. Nämnden noterar att dagvattenutredningen och plankartan inte inkluderar befintligt dike längsmed Brygganäven eller avrinningen från skogspartierna i anslutning till planområdet. Nämnden begär så som markägare och väghållare att om befintligt dike längsmed Bryggavägen avses kulverteras skall detta dimensioneras med åtanke på att diket avvattnar såväl Bryggavägen som stora delar av bebyggelsen norr om planområdet längsmed Bryggavägen. Nämnden förväntar sig att framtida kulvertering av diket längsmed Bryggavägen inom planområdet dimensioneras för 100-årsregn och bekostas inom skolprojektet.

Avfallshantering: Plankartan innehåller ett E-område norr om idrottshallen, där miljöhus och transformatorstation skall vara enligt planbeskrivning. Östra kortsidan av skolbyggnaden anges som lastplats för leveranser och sophantering enligt planbeskrivning och illustration. Vändplats och angöring för detta sker öster om byggnaden från Bryggavägen enligt illustrationsplan.

Nämnden ställer sig frågande till lämpligheten i placeringen av ett miljöhus över 100 m från huvudentrén till skolbyggnaden. Angöring över gc-väg och torgyta till miljöhuset anser nämnden inte vara lämplig. Avseende sophantering från skolbyggnaden önskar nämnden ta del av förslag på utformning av sophantering. Nämnden efterfrågar att man utformar avfallshanteringen vid byggnaden så att back-moment för sopbilarna kan undvikas samt påpekar att fristående eller lättåtkomliga kärl utomhus är ej lämpliga inom skolmiljö. Nämnden hänvisar vidare till kommunens gällande rekommendationer för avfallshantering och dess angöring.

Planbeskrivning, Genomförandebeskrivning: Nämnden efterfrågar att genomförandebeskrivningen förtydligas avseende ansvarsfördelning för kostnader och genomförande av planens olika delar. Genomförandebeskrivning för utbyggnad inom kvartersmark skola behöver tas fram för att beskriva bevarandet av utpekade naturvärden under utbyggnadsfasen. En skötselplan bör även tas fram för samma mark för att bevara naturvärden över tid. Nämnden ställer sig frågande till om inte Brygga 1:2 bör inkluderas som berörd fastighet av föreslagna välgångar vid Bryggavägen om åtgärderna inskränker på denna fastighet. Detta bör då räknas upp under fastighetskonsekvenser i genomförandebeskrivningen. Nämnden noterar att plankartan inte innehåller någon fastighetsindelingsbestämmelse vilket gör avsnitten om fastighetsreglering otydligt. Om skolmarken avses att styckas av inom genomförandet av detaljplanen kan detta beskrivas inom fastighetskonsekvenser. U-område för befintliga dagvattenlösningar efterfrågas inom planområdet, se u-områden ovan. Ansvar för flytt av befintliga ledningar och kulvertering av befintligt svackdike inom planområdet bekostas av den som initierar flytten. Ledningsägaren ansvarar för kravställning vid sådan flytt och ledningsbredd mm. Genomförandebeskrivningen bör kompletteras med beskrivning om hur avfallshantering skall ske vid skolbyggnaden.

Dagvattenutredning: Nämnden noterar att befintligt dike längsmed Bryggavägen samt avrinning från skogspartierna i anslutning till planområdet inte finns med bland åtgärderna inom utredningen. Nämnden efterfrågar att detta åtgärdas i det fortsatta planarbetet för att inte försämma dikes funktion och dimensioner inom planområde. Vidare efterfrågar nämnden så som fastighetsägare att avrinning av skogsmarken väster om idrottsbyggnaden och väster och öster om skolgården beaktas i dimensionering av dagvattenlösningar inom planlagt skolområde. Nämnden

förväntar sig att framtida kulvertering av diket längsmed Bryggavägen och övriga förslag på åtgärder inom skolmarken i plankartan dimensioneras för 100-årsregn och bekostas inom skolprojektet. Nämnden ställer sig frågande till lämpligheten att använda 2-årsregn vid beräkningar och åtgärdsförslag för rening av dagvatten (Dagvattenutredningen, sid 3). Kommunen har så som fastighetsägare och kommunal organisation ansvar som överskrider 2-årsregn vilket bör beaktas inom planområdet och dagvattenutredningen.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ställer sig positivt till detaljplanen som ligger i linje med nämndens inriktningsbeslut. Detaljplanen visar på bra och ändamålsenliga lokaler. En skola med plats för 900 elever kommer att möta framtida bebyggelse i Ekerö tätort. Byggnationen innebär även att en kostsam renovering av befintlig skola kan undvikas.

Barn- och utbildningsnämnden förespråkar en så flexibel detaljplan som möjligt, detta för att få en handlingsfrihet i utformningen. För Barn- och utbildningsnämnden är det fördelaktigt att ha en flexibel detaljplan utifrån föränderliga behov.

Barn- och utbildningsnämnden anser att idrottshallens placering inte utgör något hinder för verksamheten. Området utöver skolgård ger goda möjligheter till aktiviteter med närhet till Ekebyhovsdalen. Barn- och utbildningsförvaltningen är en aktiv part i det fortsatta arbetet att bygga skolan.

Gator och trafik

Barn- och utbildningsnämnden ställer sig mycket positivt till:

- Att hastigheten på Bryggavägen sänks till 30 km/h samt att hastighetsdämpande åtgärder planeras.
- Att en av anslutningarna till odlingsverksamheten norr om Bryggavägen som trafikeras av långtradare för lastning och lossning stängs och trafiken leds om till korsningen Brygga Gårdsväg/Bryggavägen för att minimera trafikrörelser tvärsöver gång- och cykelbanan. Detta är avgörande för trafiksäkerheten för de barn som ska korsa Bryggavägen eller kommer med buss i anslutning.
- Två nya övergångsställen med tillhörande cykelpassager föreslås över Bryggavägen, ett vid idrottshallen och ett vid busshållplatsen norr om skolan. Dessa föreslås förse med hastighetsdämpande åtgärder.
- Att en trafikutredning genomförts och att den planerade trafikmiljön kring skolan utformas på ett sätt som innebär en säker trafikmiljö för barn.
- Att motortrafik förbjuds på Björkuddsvägen.

Barn- och utbildningsnämnden vill att elever från skolans upptagningsområden (så som Gällstaö/Jungfrusund/Ekerö centrum) ska kunna cykla eller gå till skolan vilket ovanstående förslag möjliggör. Barn- och utbildningsnämnden anser att skolvägar ska omfattas av avgränsad gång- och cykelväg från bilväg och som leder hela vägen fram till skolan (detta om tungtrafik från odlingsverksamheten korsar gång- och cykelbanan vid två platser samt att Bryggavägen vid skolan svänger snävt). Gång- och cykelvägar ska vara upplysta så att eleverna kan känna sig trygga året runt samt tidig morgon/sen eftermiddag. Eftersom eleverna delvis är i de mindre åldrarna ställs höga krav på trafikmiljön om det ska vara möjligt för dem att ta sig till skolan på egen hand.

För elever som kommer från Gällstaö/Jungfrusund bör en trafiksäker lösning finnas på plats i korsningen Björkuddsvägen/Bryggavägen så att eleverna kan cykla in på Björkuddsvägen. Om ovanstående förslag genomförs finns förutsättningar att utreda om delar av skolbussarna kan sluta trafikera sträckan.

Gällande *"En ny gångbana föreslås längsmed Bryggavägens södra sida i områdets östra del för gående som ska passera parkeringsytan och nå busshållplatsen."* är det viktigt att denna gångbana är separerad från parkeringsplatsen då barn har begränsade möjligheter att samspela med olika trafikslag.

Gällande "En ny busshållplats anläggs längs Bryggavägen direkt norr om skolbyggnaden och utformas som en s.k. "stopp-plats" gäller att:

- Att utrymmet (gångbanan) är tillräckligt stor för flertalet barn att vänta på en buss på
- Försedd med god belysning
- Om risk finns för att barn genar, så ska något skydd mot detta finnas

En skolbuss kan komma att trafikera skolan varför det måste finnas någon vändplan/plats för bussen att vända, gärna avgränsat från Bryggavägen för att undvika stopp. Den parkering som ligger i kurvan ser ut att kunna utgöra plats för skolbussen att lämna elever vid. Där krävs då också avgränsningar från bilväg i och med den snäva kurvan i kombination med tung trafik (se ovan).

Sammanfattningsvis behöver eleverna på ett säkert sätt kunna korsa Bryggavägen för att ta sig till skolan. Övergångställena bör placeras så att framkomligheten för eleverna ökar. Dock visar forskning att markerade övergångsställen utan andra åtgärder leder till ökning av antalet olyckor för fotgängare. Syftet med övergångsstället är därför att öka framkomligheten för eleverna. Därför bör exempelvis gupp eller liknande införas för ökad trafiksäkerhet eller att Bryggavägen har en hastighet om 30 km/h. Det är också viktigt att vägen avskiljs, så att det inte är möjligt att gena över vägen för elever från Gällstaö/Jungfrusund.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden ser att platsen är väl vald med tanke på byggande i kommunen, tillgänglighet och närhet till grönområden/friluftsliv. Byggnadsnämnden anser att trafiklösningen bör ses över, för att säkerställa framkomligheten för trafik på Bryggavägen samt att skapa en säker miljö för gångtrafikanter och cyklister. I övrigt yttrar sig byggnadsnämnden i enlighet med bygglovsenhetens bedömning.

Bygglovsenhetens bedömning

Bygglovsenheten bedömer att den föreslagna detaljplanen är lämplig att arbeta vidare med. Bygglovsenheten anser att närheten till, och påverkan på, den kulturhistoriska miljön och inom område med naturvärden, inte gör läget för skolanläggningen helt optimalt. Bygglovsenheten anser att det är av största vikt att områdets kulturhistoriska värde inte äventyras i samband med uppförande av skolbyggnad, idrottshall och anläggande av bland annat skolgård. Det är bland annat följande punkter man har att ta hänsyn till:

- Ekebyhovs slott som en viktig kulturmiljö med en dominerande ställning i kulturlandskapet
- Den gröna kilen i Ekebyhovsdalen, de fria vyerna mellan bland annat Jungfrusundsåsen och Ekebyhovs slott
- Allen från slottet mot Mälaren som är av högsta kulturhistoriskt intresse
- Den värdefulla jordbruksmarken som tas i anspråk för anläggningen
- Det faktum att en del av områdets värdefulla arboretum tas i anspråk

Bygglovsenheten bedömer sammantaget att planförslag, antikvarisk konsekvensanalys och gestaltningsprogrammet visar på en hög ambition. Det är av största vikt att den höga ambitionen följs upp i planbestämmelserna, i samband med bygglov och vid anläggande av skolan.

Bygglovsenheten ställer sig frågande till hur den långsträckt byggnaden i tegel ska framhäva det böljande landskapet, vilket anges i förslaget. Enheten anser att skola och idrottshall bör utföras i trä, eventuellt i någon dov färg för att ansluta så mycket som möjligt till kultur- och naturlandskapet. Enheten anser också att stora trappor signalerar otillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga.

Utblickar över dalen från Bryggavägen kommer att begränsas när skolan byggs, det är viktigt att det säkerställs att inte hela utblicken försvinner, för att värna landskapsbilden.

Det kommer att vara en stor risk att föräldrar hämtar och lämnar sina barn i allen (närmare väg och lugnare trafik). Det blir trångt, mer trafik, och man kommer eventuellt att försöka stanna åt sidan

mot diket och träden. Enheten anser att det vore lämpligt att stänga av allen för biltrafik eller på annat sätt begränsa nämnda företeelse. Det bör utredas om och hur biltrafiken kommer att skada allen.

Bygglövsenheten anser att det eventuellt bör göras en utredning om alternativa förslag på lokalisering av skolan, då föreliggande förslag tar värdefull jordbruksmark i anspråk.

Planbestämmelser

- Bestämmelsen om körförbindelse överensstämmer inte med illustrationen. Det redovisar "utfartsförbud" där man tänkt sig in- och utfart till parkeringen i öster.
 - F1 anger att fasad ska utformas i huvudsakligen tegel. Det borde framgå att det är "fasader" för att undvika tveksamheter. Samt att kanske ange en procentsats. Eventuellt 51 procent. Färg på tegel? Det står rödgula nyanser i gestaltningsprogrammet, men är inte uppföljt i planbestämmelserna.
 - Bestämmelsen Skola borde väl anges som Skoländamål? Om man till en del vill göra parkering eller lektyta där, hur ser man på det?
 - Föreslagna cykelparkeringar, 450 st, kommer att ta plats. Det behöver illustreras på situationsplaner hur p-platser och cykelparkeringar ska få plats (angiven storlek på ytor och antal platser).

Socialnämnden

Socialnämnden har tagit del av remiss: samråd för detaljplan för ny skola Bryggavägen, del av Ekebyhov 1:1 och lämnar yttrande enligt nedan.

Utifrån Socialnämndens uppdrag har framförallt tillgänglighetsaspekter och sociala aspekter varit i fokus för nämndens granskning. Socialnämnden vill understryka att det är av yttersta vikt att hänsyn tas till att byggnad och skolgård är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Av föreslaget gestaltningsprogram framgår att skolgården har stora nivåskillnader. I slänten mellan den övre och den nedre delen av skolgården återfinns i förslaget en långsträckt läktare vid bollplanen, som övergår i en långsträckt trappa. Utifrån den beskrivning, med tillhörande illustrationer, som ges i gestaltningsprogrammet är det oklart var tillgänglighetshöjande åtgärder, så som ramp, ska placeras vid denna del av skolgården.

Vidare välkomnar Socialnämnden att detaljplanen innefattar en idrottshall som kan samnyttjas mellan skola, föreningsliv och medborgare i kommunen. I den senare gruppen är nämnden särskilt angelägen om att äldre medborgare ges möjlighet till fysisk aktivitet, exempelvis de boende på det eventuellt kommande särskilda boendet vid Tappsund.

I övrigt vill Socialnämnden framhålla vikten av att framtida beslut kring detaljplanen omfattas av en barnkonsekvensanalys i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter.

Miljönämnden

Förorenade områden

Den del av Ekebyhov 1:1 som planområdet berör består idag av jordbruksmark och tidigare har en handelsträdgård med fruktträds- och bärödlingar varit aktiv på fastigheten. Platsen finns markerad i länsstyrelsens EBH-databas över områden som potentiellt kan vara förorenade. Området har ännu inte riskklassats. Av den översiktliga miljötekniska markundersökningen framgår att det påträffats halter av s:a DDT över KM (känslig markanvändning). Även bly har påträffats i halter över KM vid en provpunkt. Flera provpunkter indikerar också blyhalter i nivå med riktvärdet för KM.

Miljöenheten ifrågasätter slutsatsen i den miljötekniska markundersökningen där bly och s:a DDT bedöms utgöra en låg risk för markmiljön samt en låg och acceptabel hälsorisk för barn och personal som visats i området. För att med säkerhet kunna dra dessa slutsatser behöver marken undersökas ytterligare. Riktvärdet för bly (KM) styrs av risk för hälsa, där den styrande exponeringsvägen är intag av jord. Barn är en särskilt känslig exponeringsgrupp för just bly. Delar av detaljplanen kommer att

utgöras av hårdgjorda ytor, såsom parkeringsytor, skolgård, byggnader eller andra ytor som kommer minska risken för exponering av föroreningar. Det saknas dock ett resonemang kring ytor som eventuellt lämnas orörda och där föroreningar kan göras tillgängliga för exponering.

Miljöenheten rekommenderar att en fördjupad och mer detaljerad undersökning samt ett förslag på att åtgärd tas fram. En fördjupad markundersökning bör fokuseras till det västra, centrala samt sydöstra delen av planområdet (se indelningen i den miljötekniska markundersökningen). Det bör även inkluderas en plan för hur massor ska hanteras inom området. Ska massor återanvändas behöver dessa klassas och sorteras. Massor som innehåller halter över MRR får inte användas fritt för anläggningsändamål på annan plats, utan måste föregås av en anmälan. Schaktmassor över KM måste fraktas och tas om hand på en mottagningsanläggning, godkänd för att ta emot förorenade massor. Efterbehandling/sanering måste anmälas till miljökontoret 6 veckor innan påbörjad sanering. Grävarbetet klassas som miljöfarlig verksamhet enligt 28 § FMH (1998:899).

Dagvatten

Miljöenheten tycker att det är positivt att man förordar öppna dagvattenlösningar där det är lämpligt i planområdet eftersom öppna system är flexibla och robusta och för att dagvattnet då synliggörs. Däremot ställer vi oss tveksamma till att anläggningar som ska ta emot dagvatten från hårdgjorda ytor dimensioneras efter 2-årsregn. Dimensioneringen baseras på minimikraven för nya dagvattenanläggningar som presenteras i Svenskt Vatten, publikation Puo, som menar att VA-huvudmannen vid gles bostadsbebyggelse bör ta ansvar för minst 2-årsregn. Miljöenheten menar att anläggningar som ska ta emot avrinningen från de stora hårdgjorda ytorna i planens norra del, alltså från vägområden och tak, bör dimensioneras upp för att klara betydligt intensivare regn. Det är viktigt att beakta att kommunen har ett ansvar för att förhindra skador till följd av marköversvämningar orsakade av regn upp till 100-årsnivå. Miljöenheten vill också uppmärksamma på att den ekologiska statusen för recipienten Mälaren-Fiskarfjärden sedan i somras bedöms vara måttlig. Detta på grund av att de särskilt förorenande ämnena koppar och icke-dioxinlika PCB:er överstiger sina gränsvärden. Planens påverkan på möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormen för recipienten behöver därför bedömas utifrån den nya klassningen.

Buller

På den yta av skolgården (västra kortsidan av skolbyggnaden) som inte klarar Naturvårdsverkets riktvärden för skolgårdar (50 dBA ekvivalent nivå) bör inte funktioner förekomma för lek, vila och pedagogisk verksamhet. Alternativt kan bullerskyddade åtgärder utredas och vidtas för dessa ytor. Förutom BBRs (Boverkets byggregler) krav på ljudnivå inomhus från trafik och andra yttre ljudkällor behöver även Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014:13) tas i beaktande. Dessa allmänna råd gäller också för undervisningslokaler.

Solskydd/UV-skydd

Utformningen enligt förslaget är bra med en variation av skuggiga och soliga partier på skolgården. För att minimera barns exponering för solljus har Strålsäkerhetsmyndigheten föreslagit att skolgårdar och förskolemiljöer utformas så att mer skugga erbjuds. Även Boverket har en vägledning för att planera, utforma, sköta och förvalta barns och ungas utemiljöer. Miljöenheten anser att det angeläget att även skolgårdens hårdgjorda yta har tillräckligt med solskydd/UV-skydd. Det är bl.a. viktigt att identifiera de platser på skolgården där elever kan förväntas sitta stilla länge. Det kan exempelvis vara i den långsgående trappan i förslaget men även på platser som används vid grupparbeten och för undervisning.

Luftföroreningar /luftkvalitet

Barn är speciellt känsliga för luftföroreningar eftersom de andas in större luftvolym i förhållande till sin vikt jämfört med vuxna. Dessutom har barn ett svagare försvarssystem mot skadliga ämnen (Miljöhälsorapport 2017). I förslaget saknas en bedömning gällande luftföroreningssituationen på platsen för den planerade skolan. Det gäller för såväl den nutida som den framtida situationen.

Radon i inomhusmiljön

Vid uppförande av skolan bör ett radonsäkert byggande tas i beaktande.

Den som har rådighet över fastigheten är ansvarig för att optimera strålskyddet. Optimering innebär att åtgärder ska vidtas så att radonhalten i en byggnad hålls så låg som det är möjligt och rimligt, enligt 3 kap. 5, 6 §§ Strålskyddslag (2018:396).

Miljöfarliga verksamheter

Norr om detaljplanen och ca 50 meter från planerad skolbyggnad ligger växthusanläggningen Alverbäcks blommor. Planförslaget saknar en bedömning av riskerna för störningar från anläggningen och då främst avseende buller från interna verksamheter såsom lastning och lossning.

Närliggande bostäder

Detaljplanen gränsar i nordost till bostadsfastigheten Ekebyhov 1:523. Miljöenheten anser att planförslaget ska kompletteras med en bedömning av riskerna för störningar för boende på Ekebyhov 1:523, framförallt avseende riskerna för störningar från planerad parkering men även risken för störningar från själva skolområdet.

Övriga remissinstanser***Skanova***

Skanova har inget att erinra till detaljplanen PLAN.2016.15.214 Detaljplan för ny skola Bryggavägen, del av Ekebyhov 1:1.

Vattenfall

Vattenfall Eldistribution AB har ingen elnätanläggning inom område för aktuell detaljplan eller inom närområdet för aktuell detaljplan och har därmed inget att erinra i rubricerat ärende.

Roslagsvatten***Plankarta***

Se nedanstående punkter som kan komma att påverka plankartan.

Plan- och genomförandebeskrivning

Trädplantering mellan skolan och Bryggavägen (s 19, fig 20)

Ska det planeras träd intill Bryggavägen behöver de placeras utifrån skyddsavstånd till VA-huvudmannens befintliga ledningar. Avstånd mellan centrum ledningsgrav till centrum träd behöver vara minst 4 m utan skyddsåtgärder. Byggs skelettjordar för träden, dvs en skyddsåtgärd mot rotinträngning, kan avståndet minskas.

Dagvattenanläggningar (s 31-33, 35)

Det finns behov av dagvattenlösningar avseende rening och fördröjning, det behöver utredas ytterligare om dessa ska ägas och skötas av VA-huvudmannen eller fastighetsägaren. Ska VA-huvudmannen äga och drifva dessa behöver ytor som ska hantera detta vara allmän platsmark avsatt för dessa ändamål.

Tidigare granskningskommentarer från Roslagsvatten

De granskningskommentarer på dagvattenutredningen som tidigare skickats av Roslagsvatten har ej inarbetats i den dagvattenutredning som ingår i granskningsunderlaget. Kommentarererna behandlar t.ex. att information saknas om hur flöden tagits fram samt att konsulten har misstolkat de instruktioner som ingår i Roslagsvattens checklista för dagvatten mm.

Dagvattenledning och dike (s 32, fig 22)

Vidare utredning av hur diket söder om Bryggavägen förhåller sig till dagvattennätet krävs. Roslagsvatten planerar att utföra inmätning och ev vidare utredning bör ske i samband med den fördjupad/uppdaterade dagvattenutredningen.

Dagvattenutredning

Området som utretts (s 7, fig 1)

Dagvattenutredningen har inte genomförts på hela planområdet då delar av Bryggavägen (inom detaljplanen) inte finns med i dagvattenutredningen. Se fig 1 och jämför med plankarta.

Berörda fastighetsägare:**Fastighetsägare 1 & 2**

Allén

"Allén i söder kommer inte att påverkas direkt av planförslaget då den inte ingår i planområdet." Detta citat ur planbeskrivningen visar på en grundläggande brist. Det har t ex medfört att trafikutredningen inte alls berör allén. Mätpunkter för trafikprognoser utesluter helt allén. Det är svårförståeligt då en flytt av skolan med säkerhet kommer att påverka trafikerörelserna på allén. Redan i dagsläget är situationen kritisk då slitaget på vägkroppen är betydande. Överbyggnaden är gammal och inte dimensionerad för den trafik som redan i dag förekommer. Tung trafik går i dag till stallet (Ekerö ridskola) och leveranser till Ekebyhovs slottrestaurant. Dessutom är det mycket genomfartstrafik då förbudsskyltar ignoreras systematiskt. När nu skolan ska flyttas till Bryggavägen kommer förstas trafiken på allén att kraftigt påverkas. Detta bör utredas vidare och nödvändiga skyddsåtgärder vidtas. Som sagt är vägkroppen underdimensionerad för all trafik. Dessutom är vägsektionen mycket smal för att medge möten mellan fordon. Det räcker med att se alla potthål i vägbanan för att inse problematiken. Kompaktering och markrörelser p g a trafiken försämrar också livsbetingelserna för de gamla alléträden.

- Vi föreslår att Björkuddsallén endast ska vara tillåten för gång och cykeltrafik.
- Vi anser även att skolgårdens hårdgjorda ytor i större utsträckning än vad som visas i planillustrationen borde ha ett avstånd till allén och att detta borde regleras i planbestämmelserna.
- Vi föreslår att föryngningsåtgärder vidtas som en del i projektet. Det är av största allmänintresse att skydda allén.

Gångvägen mot allén

Vi vänder oss även mot att den nord-sydliga gång- och cykelvägsförbindelsen som mynnar i allén ska gå så nära tomtgränsen (Parkvillan Ekebyhov 1:392). I naturvärdeskarteringen har både brynet och ängen blivit klassade med naturvärdesinnehåll. Vid en genomgång med kommunens planhandläggare förklarades att ytan skulle fungera som fördröjningsyta för dagvattenhanteringen. Det beskrivs t o m i dagvattenutredningen att infiltrationen i de nedre delarna av planområdet är obefintlig. Dessa fuktiga delar lämpar sig heller inte som vistelseytor då de tål slitage och tramp mycket dåligt. Utanför skolområdet, i Ekebyhovsparken finns stora ytor som är spännande och fina och kan fungera bra för barnens vistelse.

-Vi föreslår att den föreslagna gångvägens avstånd mot bryn och tomtgräns utökas, helst att befintlig dränering bibehålls.

Fastighetsägare 3 & 4**Inledning:**

Vi köpte fastigheten Ekebyhov 1:523 (även kallad Arboretum) i januari 2015 och har under de 5 år vi bott här gjort omfattande investeringar både i själva huset men även i vår trädgård/utemiljö. Vi köpte fastigheten då vi såg möjlighet att skapa vårt drömboende för vår familj, och även som en långsiktig investering. En av anledningarna till att vi föll för fastigheten var bland annat den genuina charm som det över 100 år gamla huset har, och inte minst den vackra och lummiga trädgården som breder ut sig runt huset. Huset bäddas in av det lummiga och vackra Arboretumet i söder vars kulturhistoriska värde syns tydligt om man blickar upp mot slänten (från huset), och i norr av den rika fruktträdgården med stora och vackra träd som står omnämnda i de historiska dokument som bilades köpekontraktet (bla Williamspäron, gråpäron och Bergamottpäron samt ett flertal olika äppelsorter). Längs tomtgränsen i öster (Brygga industri) låg redan de röda kontorsfastigheterna belägna, men dessa har inte stört oss nämnvärt då trädgårdens vistelseytor i huvudsak vetter mot de övriga väderstrecken. Bland annat det lummiga skogspartiet (Arboretumet) i söder och den öppna åkermarken i väster som ger en lantlig känsla. Det är även längs husets västra gavel som den

vackra inglasade verandan, uteplats samt poolområde med bastu ligger beläget, idag fritt från insyn. Arboretumet ligger i direkt anslutning till vår gräsmatta och ca 15-20 meter från vår fasad. Vidare är fastigheten känd för många Mälaröbor som Ekebyhovs Arboretum och vi har vid flera tillfällen fått besök av kultur/naturhistoriskt intresserade personer (gissningsvis inte bara öbor) som undrar om de får smita upp på kullen förbi vår uppfart för att besöka det gamla Arboretumet och dess grönska. När vi köpte huset resonerade vi om läget och bedömde att det geografiska läget, trots de röda kontorsfastigheterna i öster, ändå gjorde fastigheten inbjudande, naturnära och historisk med marken och naturen runt omkring oss. Vi stortrivs i vårt hus och i trädgården, och det råder ingen tvekan om att den vackra tomten och naturen runtom även bär en stor del av det ekonomiska värdet på fastigheten. För oss var den direkt avgörande.

Generellt om kommunens detaljplan:

Enligt vår mening har Ekerö kommun under flera decennier låtit marken runtom Ekebyhovs Arboretum och handelsträdgård exploateras och detta skulle bli ytterligare ett steg i samma riktning. Utbyggnaden av Brygga industriområde samt kommunens beslut om att leda om vår fastighets uppfart från den lantliga och vackra allén (Björkuddsvägen) till Bryggavägen, är aktuella/tidigare exempel på denna exploatering. På sid 18 (plan- och genomförandebeskrivning) kan vi om vår fastighet läsa: Norr om den mindre höjden ligger ytterligare en av slottets f.d. arbetarbostäder kopplad till-handelsträdgårdsverksamheten under 1900-taletsbörjan, i form av en större villa i två plan med ljusa putsade fasader... Den byggnad som är placerad närmast detaljplanområdet är kraftigt ombyggd, men var tidigare kontorsbyggnaden till Ekebyhovsdetaljplantskola. Idag upplevs den som en av övriga industribyggnader utan någon koppling tillherrgårdsmiljön att man bedömer att vår fastighet är kraftigt ombyggd och att den uppfattas som en del av industrifastigheterna. Vi förvirras av denna text och motsäger påståendet att vårt hus skulle vara så kraftigt ombyggt att det upplevs tillhöra industribyggnaderna och helt saknar koppling till herrgårdsmiljön pga detta. Denna formulering upplever vi snarare är ett sätt att få vår fastighet att i texten framstå som mindre värdefull, både ur ett kulturhistoriskt perspektiv men även ekonomiskt. Den detaljplan som kommunen nu presenterat gör oss oroliga och bekymrade. Dels över att vi inte längre ska komma att trivas där vi bor, att vår utemiljö kommer att påverkas negativt och även över att det ekonomiska värdet av fastigheten kommer att sjunka avsevärt. Enligt detaljplanen kommer skolbygget (skolbyggnad, parkering och skolgård) att gränsa direkt till vår fastighet och ringa in oss helt och hållet, undantaget i öster där Brygga industri redan är beläget. På det stora hela drabbas vi från och med nu av en inlåsningseffekt då bygget enligt befintlig detaljplan med största sannolikhet medför att en eventuell försäljning av fastigheten omöjliggörs, eller i bästa fall att vi tvingas acceptera en rejäl ekonomisk förlust pga fastighetens kraftigt försämrade värde.

Våra synpunkter:

Vi har listat de delar av detaljplanen som vi har synpunkter på och är mycket kritiska till:

1. Skolbyggnadens placering (väster)
2. Skolgårdens utbredning/gräns över Arboretumet (söder)
3. Parkeringsplats (norr)
4. Tomtgränsens placering på ritning (norr)
5. Lastplats och avfallshantering (nordväst)

1. Enligt den detaljplan kommer gaveln på skolbyggnaden att hamna väldigt nära vår fastighet. Den kommer ligga direkt i blickfånget när man vänder blicken mot väster och dessutom ge full insikt till vår trädgård, uteplats och poolområde. Den kommer tveklöst att förstöra den lantliga och avskilda miljön som vi idag upplever omgärdar huset. Vidare riskerar den att skymma den eftermiddags/kvällssol som vi har idag (beroende på årstid).
2. Trots att Arboretumet idag inte tillhör vår fastighet finns det synliga historiska inslag i miljön i direkt anslutning till vår tomt, och att det en gång har varit i fastighetens ägo råder det inga tvivel om. Tex löper en vacker stentrappa direkt från vår tomtgräns upp på kullens topp, där andra historiska kvarlämningar är synliga. Enligt detaljplanen ska skolgårdens gräns dras så pass nära vår

fastighet att stora delar av det gamla Arboretumet kommer att bli förstört. Dessutom kommer gränsen att komma väldigt nära vår fastighet och ligga på en sådan höjd att det kommer bli direkt/nära insyn in i vårt hus från skolgården. Vi ser att föreslagen gränsdragning kommer att påverka oss väldigt negativt som boende och fastighetsägare då skolgården, och skolbarnen som ska vistas där, kommer väldigt nära inpå och inskränka vår boendemiljö.

3. Den markyta som planeras att användas som parkeringsplats kommer ligga i direkt förbindelse med vår trädgård norr om huset. Det innebär att vi kommer att få 60 bilar och 450 cyklar endast några få meter från vår fruktträdgård, något som vi upplever väldigt påträngande och besvärande. Dels pga den ljudnivå som kommer störa oss morgon och eftermiddag när många bilar och människor är i rörelse, men även då det rent visuellt kommer att upplevas än mindre lantligt.

4. Vidare är vi ytterst tveksamma till om de planritningar som kommunen hänvisar till stämmer överens med hur vår tomtgräns i norr verkligheten är dragen. På ritningarna ser det ut som att gränsen är dragen helt parallellt med Bryggavägen, medan den i verkligheten ligger mer i linje med hur vårt hus är placerat på tomten (diagonalt). Om man gör verklighet av förslaget skulle man behöva nyttja stora delar av vår tomt där flera fruktträd, som har sitt ursprung från handelsträdgårdens dagar är belägna.

5. Gällande placering av skolans avfallshantering och lastplats/leveransmottagning kommer den att inkräkta direkt på vår boendemiljö. Enligt förslaget kommer denna plats ligga i väldigt nära anslutning till vår fastighet (nordväst) och kommer att innebära omfattande störningar med både buller och andra störningsmoment.

Vi vill med detta brev tydliggöra att vi bestämt motsätter oss den detaljplan som Ekerö kommun presenterat för bygget av den nya Ekebyhovsskolan, med hänvisning till ovan. Vi förväntar oss en tät och öppen dialog med kommunen gällande detaljplanen, och har förhoppning om att ett nytt förslag kan presenteras där hänsyn tas till våra synpunkter.

Övriga:

Ekerö Munsö hembygdsförening

Eftersom denna planfråga i högsta grad handlar om hur vi idag och inför framtiden förvaltar vårt natur- och kulturarv vill Ekerö Munsö hembygdsförening framföra följande synpunkter. Det är uppenbart att den föreslagna planen kommer att få stora negativa konsekvenser för Ekebyhovs slottsmiljö. En miljö som måste värnas och som också uppmärksammas och uppskattas även utanför vår kommun. Det föreslagna planområdet är idag en "buffert" mot industriområdet i öster och om det försvinner kommer urbaniseringen att flyttas till kanten av parkområdet. Ekebyhovs slottsmiljö måste skyddas, det öppna odlingslandskapet, parken, den sammanhängande kulturmiljön samt områdets historia.

I Kulturmiljöanalysen anges det att utgångspunkten för yttrandet ska vara en skola för ca 500 elever men planförslaget anger att det är en skola för upp till 900 elever som ska byggas, dvs en dubbelt så stor skola. Planområdet börjar ca 1 km från Ekerö centrum, inte 2 km som det anges i analysen. Konkret kommer dessutom den föreslagna bollhallen att direkt inkräkta på parkens norra sida vid Gustavalund.

Det är ett känt faktum att alla våra skolor alstrar mycket trafik eftersom föräldrar lämnar och hämtar sina barn med bil. Dessutom rör det sig runt en skola alltid en mängd barn i olika åldrar under olika tider av dagen. Vi är övertygade om att flertalet föräldrar som kommer att använda bilen kommer angöra skolan via Björkuddsvägen, allén, eftersom Bryggavägen från Ekerövägen redan idag är hårt trafikerad. Förutom trafik till Gällsta ö, färjan och till industriområdet m.m. kommer också en ökning av trafiken att ske när den nya bostadsbebyggelsen vid Tappsund är tagen i bruk.

Det är oroväckande att Ekerö kommun har börjat "nagga" Ekebyhovsdalen i kanterna, dels vid nuvarande Ekebyhovsskola och nu ännu mer i öster. Ekerö kommuns egen slogan "Kulturens övärld" kommer att bli enbart tomma ord om planen genomförs. Kommunen har onekligen en skyldighet

att leva upp till sina egna föresatser och som angivits i planöversikten. Alternativt område för den aktuella skolbyggnationen skulle kunna vara norr om Bryggavägen, dvs det gamla handelsträdgårdsområdet Brygga. Kommunen äger inte den marken, vad vi gissar, men har planmonopol och framför allt det avgörande ansvaret för att morgondagens och framtidens skola fyller högt ställda krav både för eleverna och den omgivande miljön.

Kommunala rådet för funktionshindersfrågor (KRF)

KRF ställer sig positivt till detaljplanen och välkomnar en ny skola på Bryggavägen. Rådet ser det som fördelaktigt med en så flexibel detaljplan som möjligt och vill lyfta några synpunkter som ytterligare skulle kunna bidra med detta. KRF anser att idrottshallens placering inte utgör något hinder för verksamheten. Avseende skolbyggnaderna så ser de i stort ut att möta kommunens framtida behov i och med kommande bebyggelse vilket vi ser som positivt. I det fall skolan nyttjas som en F-9 skola med inkluderat A-spår och grundsärskola vill vi betona vikten av att skapa tydliga avgränsningar för de olika behoven och åldersgrupperna, så som låg-, mellan- och högstadium samt för A-spår och grundsärskola. Avseende detta har vi inom rådet diskuterat huruvida det är klokt att endast bygga en stor huskropp och önskar att möjligheten finns att anlägga två separata huskroppar för att tydligare tillgodose de olika behoven. Alternativt kan skolan byggas i vinkel, med tydliga avgränsningar för att möta behovet eller på annat sätt skapa avgränsande miljöer. I det fall grundsärskola och A-spår inkluderas i den nya Ekebyhovsskolan önskar vi en separat utredning för att så långt som möjligt kunna tillgodose dessa elevers särskilda behov. KRF bidrar gärna med representation i en framtida process avseende detta.

Gator och trafiksituation har diskuterats och vi instämmer med tidigare yttrande från Barn- och utbildningsnämnden avseende detta. Rådet ställer sig därmed positivt till

*Sänkt hastighet till 30km/h och hastighetsdämpande åtgärder.

*Omdirigering av tung trafik till odlingsverksamhet norr om Bryggavägen, vilket vi instämmer i kan vara en avgörande del för trafiksäkerheten.

*Två nya övergångsställen, ett vid idrottshallen och ett vid busshållplatsen, med tillhörande cykelpassager samt hastighetsdämpande åtgärder.

*Att en trafikutredning genomförts och att trafikmiljön därmed utformas på ett för barnen säkert sätt. Här vill KRF betona vikten av att barn med funktionshinder särskilt beaktas i de trafikanpassningar som genomförs eftersom det kan komma att ställa ytterligare krav på utformningen.

*Att motortrafik förbjuds på Björkuddsvägen.

*KRF önskar att de gång- och cykelbanor som leder fram till skolan ska vara säkra för alla barn men vill betona vikten av att dessa är avskilda från biltrafik samt att åtgärder görs för barn med funktionsnedsättning, så som anpassad avgränsning i form av staket eller dylikt samt att inga hinder finns, till exempel korsande trafik. Rådet önskar att de gångvägar som anläggs inte passerar parkeringsytor samt att bilar som anländer till/släpper av elever vid skolan inte ska ha möjlighet att korsa gång- och cykelbanor annat än vid övergångsställen. Detta för att även grundsärskolebarnen ska kunna cykla och gå till skolan även efter en skolflytt. Om grundsärskolan flyttas till denna nya Ekebyhovsskolan önskar vi en översyn av behovet för avgränsning mot bilväg och andra trafikerade ytor.

Det har inom rådet rests en del frågor avseende skolgården. För grundsärskolan, för den händelse den skulle vara en del av skolan så finns det flera utmaningar så som exempelvis utformning med olika höjder och avgränsning mot den övriga skolan och vi önskar därmed att detta särskilt beaktas och bidrar även här gärna i en kommande process i det fall grundsärskolan och a-spår inkluderas till den nya Ekebyhovsskolan.

Boende Ekerö tätort

Att hindra Ekerö kommuns "planerare" från att begå planeringsmiss på planeringsmiss tycks vara ideella kommun-innevanans uppgift? Framsidan på Mälaröarnas nyheter 2020, den 19 Februari pryds av en skola, i 3 plan på "ca 70-80 meter". Brun och ganska ful. Författaren till artikeln beskriver det som om XXX- skolan skall uppföras på mark bredvid Brygga vägen - som tillhör Ekebyhov-dalens

markägare. Jag undrar: Varför slösar ni sån tid på Idiot-planering? Dalen är "K-märkt" och skall finnas för den mycket uppskattade ridskolan som ligger där och som "skriat" efter upprustning i flera år. Undervisningen på ridskolan, kan bedrivas - just för att marken ligger orörd, eldsjälar och lojala medarbetare skyddat den K-märkta ridskolan trots undermåliga lokaler. Hästar kräver plats. Hagmark måste finnas. Addera ekonomiskt tillskott till en ganska tjejdominerad fritidssysselsättning för nytt stall på Ekebyhov borde vara mer aktuellt! Naggandet i kanterna på kvarvarande lilla naturplätt på Ekebyhov har varit svår. **Det finns gränser för hur mycket mark man får kräva även av markägare, och den gränsen är överstigen i Ekebyhov.!!!** Markegendomen har klassats som unik, och värd att bevara – måste även den här tidigare stora markegendomen få klassificering i typ med "världsarv" för att ni skall låta bli resterande lilla bit. Jag blir förbannad: **Ni får placera er skola någon annan stans!**

Byggplanerarna i Ekerö kommun tycks enbart fastna på det estetiska, utan någon som helst tanke på mobilitet och flöden, funktionalitet och effektiv ekonomisk samplanering. Redan från början i Ekerö kommun stirrade sig "planerarna" sig blinda på Ekerö centrum och planerade ön för 15 år framöver. Nu 35 år senare, kanske även de inser vikten av prognoser samt visioner. Ekerö Centrum blev fint, men saknar egentligen det mesta i butiksväg, och blev alldeles för litet. Det har dessutom orsakat resten av Ekerö kommun att bli community planerad. Kanske skall vi utgå ifrån det självklara!! Är det Ekerö centrum som saknar skolplatser? Är det nyinflyttade i Jungfrusund Skärvik eller är det kanske inbussade elever som kommer från Färingsösidan?

Om kommunen använde sig av långsiktigare planerare som utgick ifrån långtidsprognoser på befolkningsagglomerationer samt mortalitetsdata och geografiskt markerade hur ålderskategorierna av Ekerös invånare bosatt sig i kommunen-skulle slutnotan bli avsevärt lägre och resultatet betydligt bättre. Pengarna skulle räcka både till Skola, och till nytt ridhus på Ekebyhov. Om ni istället Bygger ut Sanduddens skola kan ni med de nya skolbyggnaderna som ni beskriver, åtgärda även Sandudds-skolans brister i lokal planeringen. En matsal och en bollhall skulle tillkomma. Skolan skulle kunna expandera till att vara endera en större F-6 skola för fler elever, eller kanske t.o.m en F-9 skola.

Hur då?

Sanduddens skola har i flera år saknat skolmatsal, trots att skolan är byggd sent. Om Sandudden skola finns på kommunala webbplatser att läsa:

"Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2016-06-15 att ge Miljö- och stadsbyggnadskontoret i uppdrag att upprätta en ny detaljplan för Sanduddens skola för att möjliggöra fler skollokaler", vilket skvallrar om att skolan inte är färdigbyggd, och dessutom att årskurserna inte sträcker sig längre än till sjätte klass. Ytterligare står det: "I behovs bedömningen framkom att risk för betydande miljöpåverkan finns. Därmed har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram och samråds parallellt med detaljplanen."

Den miljökonsekvensaspekten fanns redan då skolan byggdes - men negligerades helt! [Här kan vi som Ekerö kommuninnevånare börja kräva att det ekonomiska ansvaret för misstagen tas][Här kan vi som kommuninnevånare dessutom börja kräva att annat serviceutbud i kommunen förprioriteras och bekostas av Staten samt de enskilda aktörer involverade i planeringsprocessen, som är skyldiga till misstagen, och att detta inte belastar vår kommunbudget.]

Vidare *"Detaljplanen för Sanduddens skola ska vara en flexibel plan för att göra det möjligt att antingen bygga ut den befintliga skolan eller bygga en helt ny skola. Den nya detaljplanen innebär att Sanduddens skola ska kunna få idrottshall, matsal och ämnesklassrum. De höga naturvärdena i slänten norr om skolområdet föreslås få ett bättre skydd och parkering och trafiksituationen ska förbättras."*

Sandudden skola är en F-6 skola som ligger centralt placerad med ca 1750 relativt närbelägna bosättningsfastigheter på Ekerö, i Ekerö kommun på kungliga Mälarsjöarna. Sandudden är geografiskt placerad i princip så lång bort i det tätbebyggda centrala delarna på Ekerö, som möjligt från Bryggavägen. Det område som tidningsartikeln i Mälarsjöarnas nyheter 19 Februari 2020 handlar om. Avståndet mellan Sandudden och Bryggavägen överstiger: 2 km-gränsen för skolskjuts för elever upp till klass 3 i grundskolan [Sandudden har närhet till ca 300 fastigheter täta Sandudden, förtätade Träkvista/Brunna om ca 800 fastigheter, & nyexploaterade Älvsjö, Södran & Fantholmen ca 350 fastigheter. Dessutom är Sandudden den skola som ligger närmast för Ekerö sommarstad. Där ytterligare ca 250-300 fastigheter finns. Texten skvallrar om kommunens planeringsmissar, och att Sandudden skolan aldrig blev färdigbyggd. Texten skvallrar också om att skolan är för liten! När nu nästa av era byggplaner för skola kommer upp måste jag ställa frågorna: Är det till Ekerö centrum ni tänkt bussa dessa Sanduddenelever? och när planen lagts flexibel – varför färdigställer ni då inte den här Sandudden skolan innan ni börjar hamra någon annan stans?

Vem är ansvarig i kommunen för de Ekonomiska konsekvenserna såsom merkostnader orsakad av dålig planering, utan ordentligt utförd konsekvensanalys? Sånt orsakar byggkostnader som tidigare har hamnat på Ekerö kommuns innevånarens skattenota, liksom det har hindrat kommunen att utvecklas och kommunens innevånare till att få ett utökat serviceutbud. Kommuninnevånarna i Ekerö kommun tycks inte begripa att vi på ön har rätt till Serviceutbud även på Ekerö. Inte heller verkar allas Ekerö kommuninnevånare att det är en demokratifråga att även Ekerö kommun har ett serviceutbud så kommunen kan följa lagen. Det som erbjuds de 375 eleverna som nu går på den tvåparallelliga F-6 skolan Sandudden är: Fritidsverksamhet på skolan upp till årskurs 3. Från årskurs 4 och uppåt erbjuds Träkvista fritidsklubb. För skolans elever är det mindre än 2 km till Träkvista idrottsplats dessutom.

Vem är ekonomiskt ansvarig för att ni vill bussa 900 st elever per år-kostnad-ca 3200 kr per elev för skolkort & fritidskort - med skolkort vägen till Bryggavägen från Sandudden istället för att förskoleelever samt grundskoleelever kan promenera till en närbelägen förskola, grundskola, fritidshem, sportanläggning från sina hem? Vi vill inte ha er försämrade kommun planering och det är just sånt som att tvinga förskolebarn längre bort än de själva kan gå och vet vägen - som kan orsaka otrygghet. Det står mig upp i halsen rent ut sagt att först höra kommunen gnälla i 35 år om dyra badhuskostnader, och sen slänga kommunplånboken i sjön, när det kommer till nåt så självklart som att fullfölja byggnationerna av en ofärdig skola istället för att påbörja nästa dårska-projekt. Även era arkitekter av "luftslott", och engagemang i Ekerö kostar. Dessutom tillhör inte markbiten vid Ekebyhov kommunen, medan Sandudden skolan äger sin egen mark. Åtgärdas inte stallet på Ekebyhov hotas ridanläggningen av stängning, eftersom spiltor och bås inte håller lagstadgade storlekar. Väljer ni "smartalternativet" Sandudden skolan att bli utbyggd istället för Bryggavägen skola, så fördyras inte och förlängs inte skolresorna för eleverna och deras föräldrar. Dessutom ryms även Ekebyhofs ridskolas nya stallbyggnad i budgeten och kommunen kan stoltsera med en lokalt närbelägen ridskola på ön även fortsättningsvis.

Det rimmar dåligt att inte mäta upp avstånden från behovet av skolplatser till själva skolan. Hade planerarna/Arkitekterna av den planerade XXX skolan på Bryggavägen gjort det hade de mycket snart insett att deras plan skulle innebära skolskjuts för de 900 eleverna i onödan, och fördyrande kostnader för innevånarna i Ekerö. Bilden visar bostadsagglomerationerna på Ekerö kontra Skolornas placering i Ekerö tätort.

Avstånd till skola

I första hand är det längden på skolvägen mellan hem och skola som är avgörande om kommunen kommer att bevilja skolskjuts. Med skolväg menas här den kortaste användbara gång eller cykelväg till den skola som elev är hänvisad till.

Följande avstånd gäller till skola eller anvisad uppsamlingsplats/hållplats:

- barn i förskoleklass med minst 2 km skolväg
- elever i skolår 1-3 med minst 2 km skolväg
- elever i skolår 4-9 med minst 4 km skolväg

Trafikförhållanden

Elever ska kunna färdas till skolan på ett trafiksäkert sätt. Oavsett avståndsreglerna ovan kan skolskjuts beviljas om elevens skolväg bedöms vara trafikfarlig. Vid bedömningen bör vägens utformning, trafikmängd, hastigheter, siktförhållanden vägas in. Elevens ålder ska också vägas in vid bedömningen. Barn och elever i förskoleklass och de yngre skolåren förutsätts ha tillsyn så att det vid behov finns en vuxen som kan följa och möta eleven vid skolan eller hållplatsen/uppsamlingsplatsen.

Mark i Sandudden finns för adekvata pengar att köpa till av privat markägare, dessutom har skolan redan ett rikligt tilltaget kringområde?????.

Det är för sent att snacka om miljöanalys och försöka hindra miljökonsekvenser i fallet Sandudden. Men värt att notera är att planeringsmissarna i fallet Sandudden förmodligen kan rättas till, istället för att samma grupp parasiter angripa nästa naturområde på Ekerön.

Träkvistaskolan som byggdes om för ca 20 år sedan skulle kunna enkelt expandera ut även den. Även Träkvistaskolan är belägen -som namnet antyder i Träkvista, den är tvåparallellig och är en F-9 skola. Träkvistaskolan skulle behöva expandera till en fyrparallellig F-9 skola för att täcka in morgondagens behov av grundskoleplatser på Ekerön. Träkvistaskolan är i dag den enda av de 3 närbelägna skolorna Sandudden, Ekebyhov och Träkvista som är en F-9 skola. Om Sanduddens skolan expanderades som jag visar på bilderna ovan med 1-skolbyggnad på 11000 kvadrat i 4 våningar innehållandes 32 klassrum samt matsal och yta för lärarrum och större bibliotek eller fritidsklubb plus en bollhall på 1800 kvadrat, skulle det kunna bli den andra fyrparallelliga F-9 skolan i Träkvista tätort. Ekebyhovsskolan skulle kunna "falla tillbaks lite" och åter rymmas i sina lokaler. Tappströmsskolan likaså eftersom Eleverna skulle kunna fortsätta i sin ordinarie skola Sandudden eller Träkvista, liksom Ekebyhovsskolans elever skulle kunna rymmas även de i Sandudden och Träkvistaskolan efter sjätte klass. Enklare gångvägsomläggningar skulle behövas i området. Gångvägen som nu passerar dagis och skola i riktning mot busshållplatsen vid skolan från Linvägen skulle enkelt kunna dras sidledes parallellt med Atriumområdet, och en ny gångväg från Linvägen över skogspartiet bakom dagiset med sammankoppling i backkrönet upp mot Gräsåkersvägen skulle ersätta gångpassagen mellan skolan och dagiset-se nedanstående bild.

Sammanfattning

De inkomna synpunkterna har lett till att planförslaget har reviderats enligt följande:

- Skolbyggnadens placering har anpassats något genom att flyttas längre västerut.
- Planområdet har utökats i söder till att omfatta Björkuddsvägen som planläggs som PARK.
- U-område har lagts till inom kvartersmarken i områdets södra del.
- E-området har flyttats något norrut och prickmark har införts närmast idrottshallen.
- Användningsgränsen mot Bryggavägen har justerats.
- Bestämmelse om att plank får uppföras vid fastighetsgräns mot Ekebyhov 1:523 har införts.
- Plangränsen har justerats kring idrottshallen och prickmark har lagts till mellan plangräns och byggrätt.
- Utfartsförbud har tagits bort vid utfarten i planområdets östra del.
- Bestämmelser om takutformning och takvinkel har införts för skolbyggnaden.
- Bestämmelse om fasadutformning har ändrats.

- Bestämmelse om att skolbyggnad ska utformas som två sammanbundna huskroppar samt att de två volymerna ska placeras förskjutet i förhållande till varandra har tillkommit.
- Planbestämmelse om att fasta installationer och markbeläggning på skolgården ska anpassas efter platsens kulturhistoriska värden har införts.
- Användningsbestämmelserna GÅNG och CYKEL har ersatts av GÅNG1 - Gång- och cykelväg.
- Bestämmelse om markens hårdgöringsgrad har införts norr om allén.
- Områden med bestämmelsen n_1 har justerats utifrån skyddsavstånd till värdefulla träd.
- Redovisning av lokaliseringsalternativ har förtydligats.
- Barnkonsekvensanalys har genomförts.
- Utredning av risk i samband med transport av farligt gods har utförts.
- Kompletteringar har gjorts avseende bland annat, miljökvalitetsnormer, dagvattenhantering, buller, luftföroreningar, risk för skred och blocknedfall, avfallshantering, bedömning av påverkan på Ekebyhov 1:523, samt påverkan på naturvärden.

Övriga ändringar och tillägg

- Bestämmelsen e1 har justerats utifrån platsens förutsättningar.
- Reglering av byggnadsarea har tagits bort för idrottshallen.
- Planbestämmelser om att minst en entré samt friskluftsintag ska placeras bort från Bryggavägen har införts.
- Bestämmelse om att marken får underbyggas har införts intill i planområdets östra del.
- Området för gång- och cykelväg i plankartan har på del av sträckan breddats för att rymma dike och slänter.
- Bestämmelse om att dagvatten från tak- och parkeringsytor ska avledas till fördröjningsmagasin har införts.
- Bestämmelse om att träd i skelettjord ska finnas har införts längs Bryggavägen.
- Bestämmelse om att plantering ska finnas har införts längs Bryggavägen.
- U-området i planområdets östra del har breddats något.
- Bestämmelse om att marken ska ansluta till intilliggande naturmark har införts sydväst om idrottshallen.
- Högsta tillåtna nockhöjd har justerats utifrån byggnadernas utformning.
- Bestämmelse om att parkering får anordnas har tagits bort, eftersom parkering får anordnas om inget annat anges.
- Reglering av markens nivå har ändrats till att endast reglera marknivån där det krävs för att bevara skyddsvärda träd.

Planeringsenheten bedömer att ovanstående studier, kompletteringar och revideringar innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

PLANERINGSENHETEN

Tommie Eriksson
Miljö- och stadsbyggnadschef

Annika Ratzinger
Planarkitekt